

(ร่าง)
**แผนยุทธศาสตร์
เกี่ยวกับธุรกรรม
ทางอิเล็กทรอนิกส์
พ.ศ. 2564 – 2565 (ฉบับย่อ)**

ETDA
สทศ
www.eta.or.th

**กระทรวงดิจิทัล
เพื่อเศรษฐกิจและสังคม**

(ร่าง)

**แผนยุทธศาสตร์
เกี่ยวกับธุรกรรม
ทางอิเล็กทรอนิกส์
พ.ศ. 2564 – 2565**

สารบัญ

สารบัญ	3
ความสำคัญของแผนยุทธศาสตร์เกี่ยวกับการพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์	4
แนวทางการจัดแผนยุทธศาสตร์เกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์	7
สถานการณ์ ปัญหา และความจำเป็นในการพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ของประเทศไทย	9
ผลการจัดอันดับจากหน่วยงานในระดับนานาชาติ	10
ความท้าทายของการพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์	17
องค์ประกอบของทิศทางการพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์	19
แนวโน้มเทคโนโลยีสำคัญสำหรับการพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์	21
กรอบแนวทางการพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์	24
ประโยชน์ที่ประชาชน ภาคธุรกิจ และหน่วยงานภาครัฐจะได้รับ	27
(ร่าง) แผนยุทธศาสตร์เกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2564 – 2565	28
4 โปรแกรมสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ในปี 2564 – 2565	46
กลไกการขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์เกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์สู่ความสำเร็จ	56
ปัจจัยแห่งความสำเร็จ	60

**ความสำคัญของแผนยุทธศาสตร์
เกี่ยวกับการพัฒนาธุรกรรม
ทางอิเล็กทรอนิกส์**

ความหมายของแผนยุทธศาสตร์เกี่ยวกับการพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์

“ธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์” หมายรวมถึง กิจกรรมที่กระทำขึ้นระหว่างหน่วยธุรกิจ บุคคล รัฐ ตลอดจนองค์กรเอกชนหรือองค์กรของรัฐใด ๆ เพื่อวัตถุประสงค์ทางธุรกิจ การค้า การบริการ และการติดต่อกิจการราชการ โดยใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ทั้งหมดหรือแต่บางส่วน ยกตัวอย่าง การซื้อ-ขายสินค้าผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต การพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ การสมัครสมาชิกผ่านระบบออนไลน์ การตกลงทำสัญญาซื้อ-ขาย หรือสัญญาตกลงตามข้อบังคับต่าง ๆ บนเครือข่าย การโอนเงินด้วยระบบอัตโนมัติผ่านระบบเครือข่าย การสื่อสารรับ-ส่งข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ด้วยเครือข่าย และการสอบถามข้อมูลผ่านระบบออนไลน์ เป็นต้น

ความสำคัญของแผนยุทธศาสตร์เกี่ยวกับการพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์

การเปลี่ยนแปลงจากโลกาภิวัตน์และความก้าวหน้าทางด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัลที่ได้รับการพัฒนาอย่างก้าวกระโดด ส่งผลต่อบริบทการดำรงชีวิตประจำวันรวมถึงกระบวนการทำงาน ทั้งในส่วนของภาครัฐและเอกชนที่จะต้องปรับตัวให้เท่าทันต่อสถานการณ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับประเด็นของการพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ที่จำเป็นต้องเร่งผลักดันการดำเนินงานเพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นต่อการทำกิจกรรมบนโลกออนไลน์ที่ส่งผลในการเป็นปัจจัยสนับสนุนหลักปัจจัยหนึ่งซึ่งช่วยทำให้เศรษฐกิจของประเทศไทยสามารถขยายตัวด้วยการมีขีดความสามารถของประเทศที่เพิ่มสูงขึ้น ประกอบกับสร้างสรรค์สังคมและชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในทุกมิติ

ที่ผ่านมา รัฐบาลได้ตระหนักถึงความสำคัญของการขับเคลื่อนประเทศไทยด้วยการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาชาติในทุกมิติตามเป้าหมาย **“ประเทศไทยมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน”** โดยประเด็นของการพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ถือเป็นประเด็นสำคัญหนึ่งที่จะปรับเปลี่ยนให้รูปแบบการทำธุรกรรมทั้งในภาครัฐ เอกชน และประชาชนไปสู่รูปแบบออนไลน์เพื่อสร้างโอกาสและยกระดับขีดความสามารถในเชิงเศรษฐกิจและสังคม

ต่อมาในปี พ.ศ. 2562 ได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ฉบับที่ 3 และฉบับที่ 4 พร้อมด้วยพระราชบัญญัติจัดตั้งสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ส่งผลให้มีการปรับเปลี่ยนบทบาทหน้าที่ในการทำหน้าที่เลขานุการของคณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ หรือ ครอ. จากเดิมมาเป็นบทบาทหน้าที่ของสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ หรือ สพธอ. และจากการเปลี่ยนแปลงบทบาทหน้าที่ตามกฎหมายจัดตั้งสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2562 ตามมาตรา 5 (1) ซึ่งได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ไว้ว่าจะต้องจัดทำแผนยุทธศาสตร์เกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ และต้องเป็นไปตามพระราชบัญญัติธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2562 ที่ได้มีการปรับปรุงแก้ไขตามมาตรา 43/1 ซึ่งได้กำหนดไว้ว่า แผนยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์จะต้องมีองค์ประกอบสำคัญอย่างน้อย 5 เรื่อง ได้แก่

- 1 กลไกและมาตรการด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อรองรับการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ และธุรกิจบริการเกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์และธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ภาครัฐ
- 2 มาตรการการส่งเสริมและสนับสนุน การให้มีระบบการบริการในการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ และการให้บริการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อสนับสนุนการพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ
- 3 กระบวนการส่งเสริมให้เกิดการพัฒนามาตรฐานและกฎเกณฑ์การใช้งานทางเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อให้การทำงานของระบบมีการเชื่อมโยงกันอย่างมีความมั่นคงปลอดภัย พร้อมใช้งานและมีความน่าเชื่อถือในการให้บริการ
- 4 แนวทางและมาตรการเกี่ยวกับการส่งเสริมการผลิตและพัฒนาบุคลากรด้านธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์และธุรกิจบริการเกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ และธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ภาครัฐ รวมถึงการประยุกต์การใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัลที่เกี่ยวข้อง
- 5 แนวทางการส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษา ค้นคว้า และวิจัยเทคโนโลยีดิจิทัลด้านธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ และการให้บริการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์รวมทั้งส่งเสริมให้มีการเผยแพร่ความรู้ให้แก่ประชาชนเพื่อใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดังกล่าว

แนวทางการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ เกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์

การจัดทำ (ร่าง) แผนยุทธศาสตร์เกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2564 – 2565 โดยสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ หรือ สพธอ. ในฐานะฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (ครอ.) ได้ตั้งเป้าหมายสำคัญให้เกิดการใช้ประโยชน์จากการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์เพื่อการส่งเสริมและพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม เพื่อตอบโจทยความท้าทายสำคัญในการสร้างความเชื่อมั่นต่อการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ของประชาชน ภาคธุรกิจ รวมถึงหน่วยงานของรัฐที่ยังขาดความมั่นใจในกลไกการทำงานทั้งในเชิงระบบและการบริหารจัดการการพัฒนากระบวนการบริการอิเล็กทรอนิกส์ ที่ช่วยทำให้เศรษฐกิจของประเทศไทยสามารถขยายตัวด้วยการมีขีดความสามารถของประเทศที่เพิ่มสูงขึ้น ประกอบกับการพัฒนาสังคมและชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในทุกมิติ ภายใต้การรองรับความเสี่ยงในด้านต่าง ๆ อาทิ การเกิดสาธารณภัยหรือโรคอุบัติใหม่ รูปแบบทางการค้าและการลงทุนที่จะมีความหลากหลายเพิ่มมากขึ้น ตลอดจนการแข่งขันทางธุรกิจที่คาดว่าจะรุนแรงขึ้นในการเพิ่มผลิตภาพและสร้างความหลากหลายของสินค้า และบริการที่ตอบโจทยรูปแบบชีวิตใหม่ (New Normal) เป็นต้น

ลำดับแรกจึงได้ทำการทบทวนวรรณกรรมด้วยการศึกษาและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์และแนวโน้มสำคัญของการพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ที่สะท้อนจากข้อมูลผลการจัดอันดับดัชนีชีวิตบนเวทีโลก และการสำรวจ/บทวิเคราะห์เชิงวิชาการในประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ภายใต้กรอบการเชื่อมโยงกับนโยบาย แผน และยุทธศาสตร์ที่สำคัญของประเทศ รวมถึงยังได้จัดให้มีการประชุมรับฟังความคิดเห็นจากทุกภาคส่วน ทั้งผู้บริหารในระดับนโยบาย หน่วยงานภาครัฐและเอกชน และกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) จากนั้นนำผลที่ได้มาสังเคราะห์หาขอบเขตที่เหมาะสมของการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ในมิติต่าง ๆ ด้วยการดึงเอาศักยภาพและโอกาสของประเทศมาใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด รวมถึงการวิเคราะห์ประเด็นปัญหาและอุปสรรคในการทำธุรกรรมของประเทศในช่วงที่ผ่านมาเพื่อหาแนวทางการป้องกันและยกระดับให้การทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ของประเทศให้มีประสิทธิภาพภายใต้ความเชื่อมั่นของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (ครอ.) พิจารณาให้ความเห็นชอบ ก่อนการนำเข้ากระบวนการเสนอสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พิจารณาและประกาศใช้ ต่อไป

สถานการณ์ ปัญหา และความจำเป็นในการพัฒนา ธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ของประเทศไทย

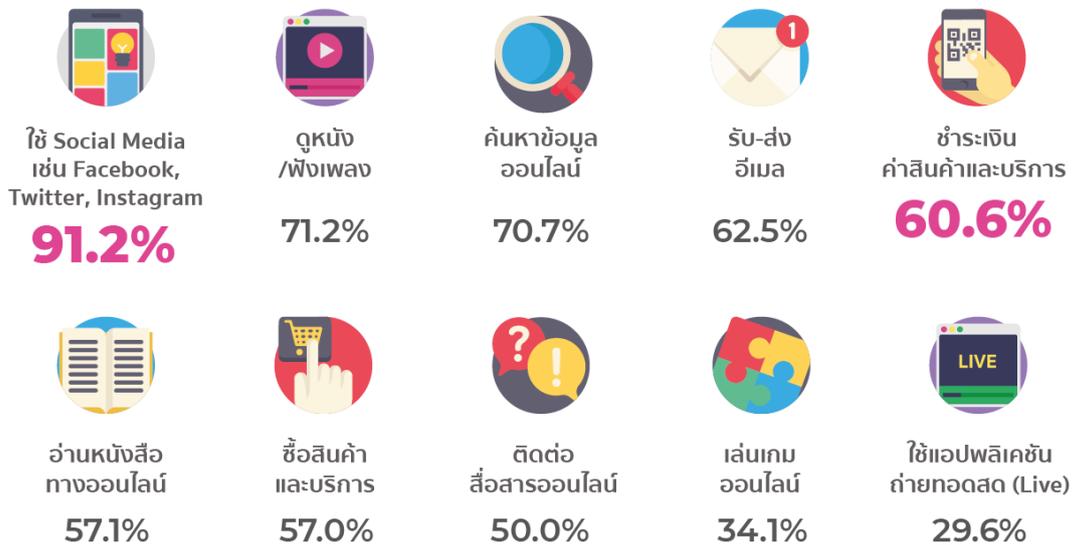
สถานการณ์ ปัญหา และความจำเป็นในการพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ของประเทศไทย

การพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ที่ผ่านมาภายใต้พระราชบัญญัติธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2544 และที่แก้ไขเพิ่มเติม รวมถึงกฎหมายสำคัญฉบับอื่น ๆ ที่เป็นไปตามนโยบายและแผนระดับชาติต่าง ๆ สามารถสะท้อนภาพรวมของการพัฒนาจากการจัดอันดับที่เกี่ยวข้องกับนวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัล ที่มีผลต่อการดำเนินธุรกิจและการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนโดยเปรียบเทียบกับประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก รวมถึงการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลของประเทศในด้านมูลค่าพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ ปริมาณการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ ปริมาณธุรกรรมการชำระเงินผ่านช่องทาง Internet banking และ Mobile banking ล้วนแล้วแต่มีนัยสำคัญที่บ่งบอกถึงสถานการณ์ ปัญหา และชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นในด้านต่าง ๆ ที่เป็นช่องว่างของการพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ของประเทศที่นำไปสู่การกำหนดทิศทางสำหรับการผลักดันให้การทำธุรกรรมเหล่านั้นเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มสูงขึ้นต่อไป โดยสถิติสำคัญและผลการจัดอันดับดังกล่าว มีรายละเอียด ดังนี้

จำนวนและพฤติกรรมผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย

จากการสำรวจของสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ หรือ กสทช. พบว่า ประเทศไทยมีจำนวนผู้ใช้อินเทอร์เน็ต เติบโตสูงกว่าร้อยละ 150 และคาดการณ์ว่าจำนวนผู้ใช้อินเทอร์เน็ตยังคงมีแนวโน้มเติบโตเพิ่มขึ้นแต่มีการชะลอตัวลง ซึ่งอาจเป็นสัญญาณบ่งชี้ว่าประชากรส่วนใหญ่เข้าถึงอินเทอร์เน็ตได้ครอบคลุมมากขึ้น และในปัจจุบันประเทศไทยมีจำนวนผู้ใช้อินเทอร์เน็ต 50.1 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 75 ของประชากรไทย ในด้านพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของคนไทย ที่สำรวจโดยสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ก็พบว่า คนไทยมีแนวโน้มการใช้อินเทอร์เน็ตเพิ่มสูงขึ้นทุกปี โดยในปี 2562 มีจำนวนชั่วโมงในการใช้อินเทอร์เน็ตโดยเฉลี่ยอยู่ที่ 10 ชั่วโมง 22 นาทีต่อวัน ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปี 2561 ถึง 17 นาที แต่ประเด็นที่น่าสนใจ คือ การใช้อินเทอร์เน็ตส่วนใหญ่ของคนไทยที่มีการใช้งานเป็นจำนวนชั่วโมงที่มาก หากแต่การใช้งานส่วนใหญ่ยังเป็นไปเพื่อการใช้ Social Media แต่การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการทำธุรกิจยังมาเป็นอันดับรอง จึงเป็นสิ่งที่ต้องมาร่วมกันพิจารณาว่าจะทำอย่างไรให้คนไทยมีการใช้ธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ในเชิงที่ก่อให้เกิดผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจเพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้ในปี 2562 พบว่ากิจกรรมการชำระเงินค่าสินค้าและบริการทางออนไลน์ ติด 1 ใน 5 อันดับกิจกรรมออนไลน์ที่มีการใช้อินเทอร์เน็ตมากที่สุด สะท้อนให้เห็นถึงความเชื่อมั่นในความปลอดภัยของ Online Payment Services ของไทยที่เพิ่มมากขึ้น

พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของคนไทยในปี 2562 (10 อันดับกิจกรรมออนไลน์)

Social Media ครอบอันดับ 1 กิจกรรมยอดฮิต 7 ปีซ้อน

**การชำระเงินคำสั่งซื้อ
และบริการออนไลน์**
ติด 1 ใน 5 ของกิจกรรม
ยอดฮิตเป็น ปีแรก แสดงถึง
**ความเชื่อมั่นใน
ความปลอดภัยของบริการ**

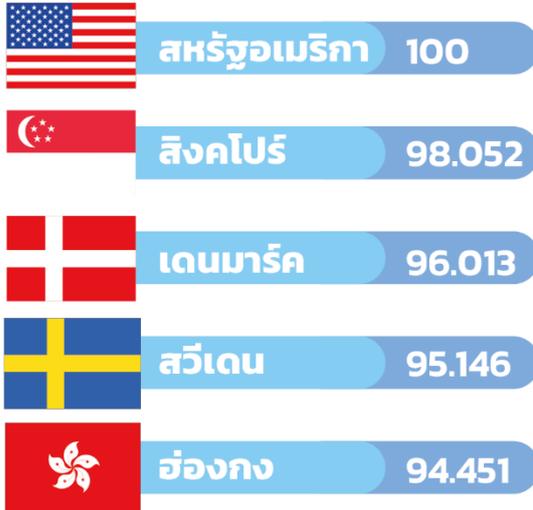
ผลการจัดอันดับจากหน่วยงาน ในระดับนานาชาติ

ปี 2563 ผลการจัดอันดับ

World Digital Competitiveness Ranking (WDCR)

กลุ่มประเทศผู้นำ

ประเทศไทย

อันดับที่ 39 ของโลก
จากทั้งหมด 63 ประเทศ

กลุ่มประเทศอาเซียน

ประเทศ	ปี 2020	อันดับ	การเปลี่ยนแปลง	อันดับ	ปี 2018
สิงคโปร์	98.052	1(2)	=	1(2)	99.373
มาเลเซีย	75.985	2(26)	=	2(26)	82.390
ไทย	64.265	3(39)	▲	4(40)	68.434

ดัชนี World Digital Competitiveness Ranking (WDCR) เป็นดัชนีที่ใช้วัดความสามารถในการแข่งขันด้านดิจิทัลของแต่ละประเทศ ครอบคลุมทั้งสิ้น 63 ประเทศ ซึ่งจัดทำโดย International Institute for Management Development (IMD) โดยแบ่งเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินออกเป็น 3 ด้านหลัก และด้านหลักในแต่ละด้านจะประกอบไปด้วย 3 ด้านย่อย 51 ตัวชี้วัด โดยการจัดอันดับปีล่าสุด (2020) พบว่าประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ 39 ของโลก โดยขยับขึ้นจากอันดับที่ 40 ของโลกในผลการจัดอันดับก่อนหน้า (ปี 2018) และอยู่ในอันดับที่ 3 ของกลุ่มประเทศอาเซียน โดยมีอันดับเป็นรองประเทศสิงคโปร์ และมาเลเซียตามลำดับ

ปี 2563

e-Government Development Index (EGDI)

กลุ่มประเทศผู้นำ

ประเทศไทย

อันดับที่ 57 ของโลก
จากทั้งหมด 193 ประเทศ

ดีขึ้น 16 อันดับ
(จากอันดับ 73 สู่อันดับ 57)

กลุ่มประเทศอาเซียน

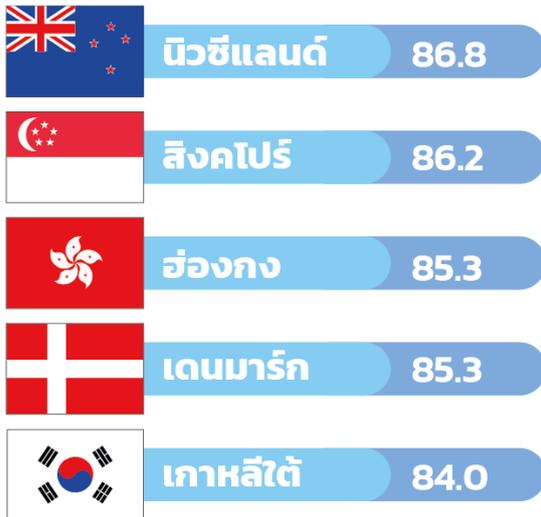
ประเทศ	ปี 2020	อันดับ	การเปลี่ยนแปลง	อันดับ	ปี 2018
สิงคโปร์	0.915	1(11)	▼	1(7)	0.881
มาเลเซีย	0.789	2(47)	▼	2(48)	0.717
ไทย	0.756	3(57)	▲	4(73)	0.654

ดัชนี e-Government Development Index (EGDI) จัดทำโดยองค์การสหประชาชาติ (United Nations: UN) เป็นการประเมินระดับการพัฒนาของบริการอิเล็กทรอนิกส์ภาครัฐในกลุ่มประเทศสมาชิก UN โดยการจัดอันดับปีล่าสุด (2020) พบว่า การพัฒนารัฐบาลดิจิทัลของประเทศไทยอยู่อันดับที่ 57 ของโลก โดยขยับขึ้นจากอันดับที่ 73 ของโลกในผลการจัดอันดับก่อนหน้า (ปี 2018) และอยู่ในอันดับที่ 3 ของกลุ่มประเทศอาเซียน โดยมีอันดับเป็นรองประเทศสิงคโปร์ และมาเลเซีย ตามลำดับ

ปี 2563

Ease of Doing Business (EODB)

กลุ่มประเทศผู้นำ

กลุ่มประเทศอาเซียน

ประเทศ	ปี 2020	อันดับ	การเปลี่ยนแปลง	อันดับ	ปี 2018
สิงคโปร์	86.2	1(2)	=	1(2)	85.24
มาเลเซีย	81.5	2(12)	▲	2(15)	80.60
ไทย	80.1	3(21)	▲	3(27)	78.45

Ease of Doing Business (EODB) เป็นดัชนีที่ใช้วัดความง่ายในการประกอบธุรกิจ ครอบคลุมทั้งสิ้น 190 ประเทศ ซึ่งจัดทำโดย World Bank Group โดยแบ่งเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินออกเป็น 10 ด้าน และในแต่ละด้านจะประกอบไปด้วยตัวชี้วัดย่อย ดังนี้ 1. การเริ่มต้นธุรกิจ (Starting a Business) 2. การขออนุญาตก่อสร้าง (Dealing with Construction Permits) 3. การขอใช้ไฟฟ้า (Getting Electricity) 4. การจดทะเบียนทรัพย์สิน (Registering Property) 5. การได้รับสินเชื่อ (Getting Credit) 6. การคุ้มครองผู้ลงทุน (Protecting Investors) 7. การชำระภาษี (Paying Taxes) 8. การค้าระหว่างประเทศ (Trading Across Borders) 9. การบังคับให้เป็นไปตามข้อตกลง (Enforcing Contracts) 10. การแก้ปัญหาการล้มละลาย (Resolving insolvency)

หากพิจารณาตัวชี้วัดภายใต้ Ease of Doing Business (EODB) ที่แสดงในข้างต้นนั้น จะพบว่า สาเหตุที่ทำให้ประเทศไทยมีคะแนนและอันดับดีขึ้นเมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า (ปี 2562 – 2563) ก็เนื่องมาจากการเพิ่มขึ้นของอันดับในด้านการขออนุญาตก่อสร้าง (Dealing with Construction Permits) ที่ซึ่งประเทศไทยได้คะแนนอยู่ที่ 71.86 คะแนน (อันดับที่ 34) โดยเพิ่มขึ้นจากปีก่อนที่ได้ 77.30 คะแนน (อันดับที่ 67) ซึ่งเป็นผลมาจากการดำเนินการลดขั้นตอนในการขออนุญาตก่อสร้าง (Procedures) ที่ลดลงจาก 19 ขั้นตอนเหลือเพียง 14 ขั้นตอน รวมถึงสามารถลดระยะเวลาในการดำเนินการ (Time) ลงจาก 118 วัน เหลือ 113 วัน ในขณะที่ด้านการคุ้มครองผู้ลงทุนเสียงข้างน้อย (Protecting Minority Investors) ในปี 2563 ประเทศไทยได้คะแนนอยู่ที่ 86 คะแนน (อันดับที่ 3) โดยเพิ่มขึ้นจากปีก่อนที่ได้ 75 คะแนน (อันดับที่ 15) ซึ่งเป็นผลมาจากคะแนนด้านการคุ้มครองสิทธิของผู้ถือหุ้น (Ease of Shareholder Suits Index) ที่เพิ่มสูงขึ้น

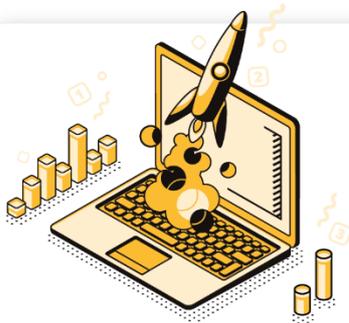

ความท้าทายของการพัฒนา ธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์

นอกเหนือไปจากแนวโน้มทางด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัลที่ส่งผลต่อการพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์อย่างมีประสิทธิภาพที่ต้องมีการพิจารณาแล้ว การจัดทำแผนฉบับนี้ยังให้ความสำคัญกับความท้าทายหรือแนวโน้มที่อาจจะเปลี่ยนไปเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาการทำธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ของประเทศ หากไม่ได้รับการจัดให้มีมาตรการป้องกันหรือปรับปรุงแก้ไขสภาพปัญหาที่เป็นจุดอ่อนอย่างเป็นรูปธรรม ดังนั้น จึงต้องตระหนักและให้ความสำคัญถึงเหตุอันเป็นอุปสรรคในการพัฒนานี้ เพื่อเตรียมความพร้อมในการพัฒนาที่สามารถนำไปสู่เป้าหมายตามที่กำหนดไว้และเป็นแรงขับเคลื่อนที่สำคัญในการตอบโจทย์ของประเทศอย่างมีประสิทธิภาพ โดยความท้าทายของการพัฒนาดังกล่าว สามารถแบ่งออกเป็นประเด็น ดังนี้

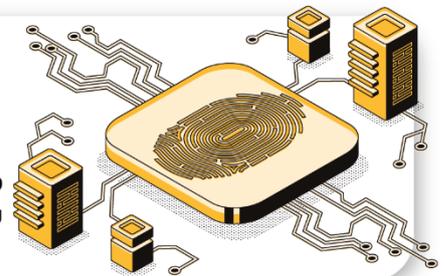
ความท้าทายต่อการสร้างความเชื่อมั่นในการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์

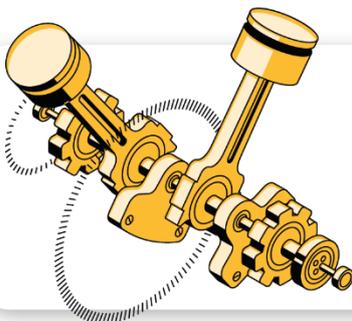
ของประชาชน ภาคธุรกิจ รวมถึงหน่วยงานของรัฐ ที่ยังขาดความมั่นใจในการขาดกระบวนการยืนยันและพิสูจน์ตัวตนทางดิจิทัล (Digital ID) ที่มีมาตรฐาน รวมไปถึงกลไกการทำงานทั้งในเชิงระบบและการบริหารจัดการการพัฒนาระบบบริการอิเล็กทรอนิกส์ โดยเฉพาะระบบของภาครัฐ ที่ยังมีข้อจำกัดในเรื่องของความซับซ้อนของการดำเนินงาน การเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลที่ทำให้ไม่สามารถบริการได้โดยเบ็ดเสร็จ ณ จุดเดียว ตลอดจนการขาดความตระหนักรู้ที่ส่งผลต่อความไว้วางใจในกระบวนการจัดเก็บข้อมูลส่วนบุคคลต่าง ๆ เป็นต้น

การใช้ประโยชน์จากโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลในการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์

ที่ยังไม่เกิดความคุ้มค่าในเชิงเศรษฐกิจและสังคมอย่างที่ควรจะเป็น กล่าวคือ ที่ผ่านมามีการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลต่าง ๆ มากมาย หากแต่ยังมีความล่าช้า ชำชอน และขาดกลไกการนำไปใช้ประโยชน์ที่ก่อให้เกิดมูลค่าสูงสุด ภายใต้การเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ส่งผลกระทบต่อการใช้ธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์โลกในมิติต่าง ๆ ได้อย่างไม่เท่ากันมากนัก

การบูรณาการการทำงานระหว่างหน่วยงานภาครัฐ รวมถึงความร่วมมือกับภาคเอกชน

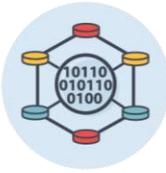

ที่ยังขาดกรอบการทำงานที่สามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้จริงอย่างเป็นรูปธรรม ส่งผลให้การพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ยังขาดการมองภาพเดียวกันจากทุกภาคส่วนทำให้เกิดการพัฒนาที่ไม่สอดคล้องการทำงานร่วมกันและเป็นผลต่อการกำหนดมาตรฐาน กฎเกณฑ์ และการกำกับดูแลที่ยังไม่ครอบคลุมทุกกระบวนการที่สำคัญได้อย่างมีประสิทธิภาพ

องค์ประกอบของทิศทาง การพัฒนาธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์

องค์ประกอบของทิศทางการพัฒนาธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ ในช่วงปี 2564 – 2565

Citizen Portal

แพลตฟอร์มกลางที่รวบรวมข้อมูลและงานบริการต่างๆ เพื่อประชาชน โดยบูรณาการระหว่างหน่วยงานสามารถหาข้อมูลสำหรับการดำเนินชีวิต รวมถึงทำธุรกรรมออนไลน์ไว้ในเว็บไซต์เดียวกัน เพื่อให้สะดวกต่อการเข้าถึงข้อมูล และบริการของภาครัฐ

Business Portal

แพลตฟอร์มกลางที่รวบรวมข้อมูลและงานบริการต่างๆ เพื่อภาคธุรกิจ โดยบูรณาการระหว่างหน่วยงาน สามารถหาข้อมูลสำหรับการดำเนินธุรกิจ รวมถึงทำธุรกรรมออนไลน์ไว้ในเว็บไซต์เดียวกัน เพื่อให้สะดวกต่อการเข้าถึงข้อมูลและบริการของรัฐ

Open Data portal

แพลตฟอร์มกลางที่รวบรวมและเผยแพร่ข้อมูลเชิงสถิติจากทุกหน่วยงานภาครัฐ ไว้ในเว็บไซต์เดียวกัน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ภาคประชาชนและภาคธุรกิจ นำข้อมูลไปพัฒนาหรือคิดค้นต่อยอดธุรกิจของตน รวมทั้งเป็นการเพิ่มศักยภาพการใช้ข้อมูล การเก็บรวบรวมข้อมูล และการแบ่งปันข้อมูลร่วมกัน

Data Exchange Platform

ระบบการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานภาครัฐ และเอกชน เพื่อการแลกเปลี่ยนที่รวดเร็ว ถูกต้อง และน่าเชื่อถือ โดยอาจเป็นการเก็บข้อมูลไว้ในฐานข้อมูลกลางหรือแลกเปลี่ยนโดยตรงเลยก็ได้ ซึ่งหน่วยงานสามารถนำข้อมูลที่ได้รับการอนุมัติไปใช้ต่อ เช่น นำไปใช้กรอกข้อมูลอัตโนมัติ หรือนำไปเผยแพร่บน Open Data Platform ได้

e-Authentication/ e-Identification

ระบบการลงทะเบียน การยืนยันตัวตน และการระบุสิทธิการเข้าถึงข้อมูล เมื่อต้องการใช้บริการภาครัฐผ่านระบบออนไลน์ได้ถูกบริการแทนการสร้างบัญชีใหม่ทุกครั้งที่ต้องการทำธุรกรรมออนไลน์กับภาครัฐ ทำให้เจ้าของบัญชีสามารถเพิ่มเติมหรือแก้ไขข้อมูลส่วนบุคคลได้ตลอดเวลาอีกทั้งระบบจะทำการอัปเดตข้อมูลที่มีการเปลี่ยนแปลงไปยังหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องทุกหน่วยงาน เป็นการลดขั้นตอนในการทำงานซ้ำซ้อน

Digital ID

การพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัล โครงสร้างพื้นฐานสำคัญที่จะเชื่อมต่อ การยืนยันตัวตนจากทุกภาคส่วนเข้ามามีด้วยกัน

e-Signature

การลงลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ โดยใช้ใบรับรองอิเล็กทรอนิกส์ (Certificate) ที่ระบุตัวบุคคล หรือองค์กรผู้เป็นเจ้าของลายมือชื่อ เพื่อแสดงว่า บุคคล หรือองค์กร ดังกล่าวยอมรับข้อความในข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์นั้น

e-Trade

การซื้อขายสินค้าและบริการด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ เทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งประกอบไปด้วยผู้ซื้อและผู้ขายที่ทำการซื้อขายผ่านแพลตฟอร์มและระบบเครือข่ายในการซื้อขาย

e-Consent

เป็นระบบอัตโนมัติในการให้ความยินยอมในการเปิดเผยข้อมูลในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ ที่แม่นยำ ปลอดภัย และรวดเร็ว ระบบจะอ่านข้อมูลบนหน้าบัตรประชาชน และปรากฏขึ้นในแบบฟอร์มออนไลน์เพื่อยินยอมการเปิดเผยข้อมูลโดยอัตโนมัติ จึงปิดช่องโหว่การกรอกข้อมูลผิดพลาดด้วยมือ และช่วยป้องกันการบิดเบือนหรือปลอมแปลงเอกสารเพื่อนำมาทำธุรกรรม

e-Meeting

เป็นระบบที่นำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาอำนวยความสะดวกในการดำเนินการประชุม เริ่มตั้งแต่การเตรียมวาระ การแจ้งวาระผ่าน e-Mail การบันทึกและการจัดเก็บเอกสาร การบันทึกเนื้อหามติประชุม การจัดการผู้เข้าร่วมประชุม การสร้างรายงานการประชุม การตรวจสอบและรับรองการประชุม และค้นหามติการประชุมย้อนหลังได้อย่างง่ายดาย รวมถึงสามารถแนบเอกสารประกอบการประชุมที่เกี่ยวข้องไปให้ผู้เข้าร่วมประชุมได้รับทราบทั้งก่อนหลังการประชุม

e-Voting

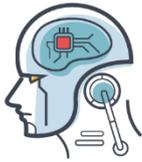
การเลือกตั้งด้วยวิธีอิเล็กทรอนิกส์ e-Vote สามารถนำเทคโนโลยี Blockchain มาใช้ได้เช่นกันด้วยการเก็บผลการโหวตกระจายไปในแต่ละ Node ของผู้ที่โหวต ดังนั้นถ้าข้อมูลถูกแก้ไขใน Node ใดๆ ก็จะสามารถทราบได้ว่าข้อมูลใน Node ได้ถูกแก้ไขอย่างผิดปกติ ต่างจากวิธีการแบบดั้งเดิมที่เป็นการเก็บผลโหวตไว้ในที่เดียว ซึ่งหากถูกแก้ไขไปแล้วก็จะตรวจสอบได้ยาก จะเห็นว่าการนำ Blockchain มาใช้ในการเลือกตั้งก็สามารถเป็นวิธีลดการโกงการเลือกตั้งได้

แนวโน้มเทคโนโลยีสำคัญ สำหรับการพัฒนาธุรกรรม ทางอิเล็กทรอนิกส์

ความสำคัญกับแนวโน้มทางด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัลที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นการศึกษาหาแนวทางการยกระดับการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์อย่างมีประสิทธิภาพ ตรงกับความต้องการของทุกภาคส่วน นำไปสู่การสร้างคุณประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน ภาคธุรกิจ และหน่วยงานของรัฐ ที่นำไปสู่การสร้างเชื่อมั่นและเพิ่มขีดความสามารถของประเทศต่อไป โดยแนวโน้มเทคโนโลยีที่สำคัญ ประกอบด้วย

Hyperautomation

เป็นการใช้เทคโนโลยี เพื่อสร้างกระบวนการทำงานแบบอัตโนมัติให้ทำงานได้เปรียบเสมือนมนุษย์ โดยการเพิ่มขีดความสามารถของปัญญาประดิษฐ์ (AI) และ Machine Learning (ML) โดยจะต้องอาศัยเครื่องมือหลายอย่างประกอบกัน ซึ่งครอบคลุมไปถึงระบบอัตโนมัติที่มีความซับซ้อนมากขึ้น

Multiexperience

เป็นการพัฒนาเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับระบบอินเทอร์เน็ตเพส Augmented Reality (AR) และ Virtual Reality (VR) จากเดิมที่มีจุดเชื่อมต่อได้เพียงจุดเดียวให้มีการเชื่อมต่อหลากหลายมากขึ้น ผ่านอุปกรณ์ต่าง ๆ

Democratization

เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถเข้าถึงและใช้งานเทคโนโลยีที่ซับซ้อนได้โดยง่าย แม้จะไม่มี ความเชี่ยวชาญด้านเทคนิคหรือธุรกิจ โดยไม่จำเป็นต้องเข้ารับการฝึกอบรมที่ยาวนานและเสียค่าใช้จ่ายจำนวนมากแต่จะมีระบบปัญญาประดิษฐ์ (AI) หรือเทคโนโลยีเข้ามาช่วยสนับสนุน และอำนวยความสะดวกในการใช้งาน โดยไม่จำเป็นต้องเป็นมนุษย์

Human Augmentation

เป็นการพัฒนาเทคโนโลยีมาใช้เพื่อช่วยเหลือหรือเพิ่มความรู้ความเข้าใจ (Cognitive) และประสบการณ์ทางกายภาพ (Physical Experience) ของบุคคล โดยเป็นการนำเทคโนโลยี มาเพิ่มขีดความสามารถของร่างกายโดยตรงด้วยการปลูกถ่ายหรือติดตั้งส่วนประกอบของเทคโนโลยีไว้บนร่างกายมนุษย์

AI Security

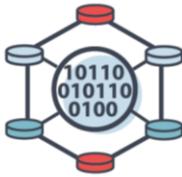

เป็นการพัฒนาเทคโนโลยีหรือการประยุกต์ใช้งานเทคโนโลยีที่มากขึ้นเป็นโอกาสในการเปลี่ยนแปลงโลกธุรกิจ แต่ในขณะเดียวกันเทคโนโลยี เหล่านี้มาพร้อมกับปัญหา หรือความเสี่ยงด้านความปลอดภัยใหม่ ๆ ความปลอดภัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้งานจึงถือเป็นเรื่องสำคัญ

Transparency and Traceability

ความโปร่งใสและตรวจสอบได้ จากวิวัฒนาการของเทคโนโลยีโดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อมีเทคโนโลยีอย่าง AI และ Machine Learning มาตัดสินใจแทนมนุษย์

Edge Computing

เป็นเทคโนโลยีที่การประมวลผลข้อมูล การเก็บข้อมูล และการส่งผ่านข้อมูล อยู่ใกล้กับแหล่งที่มา หรือแหล่งข้อมูล ซึ่งแทนที่จะส่งข้อมูลเหล่านั้นไปประมวลผลบนคลาวด์ (Cloud) ก็เป็นการประมวลผลที่ต้นทางใกล้กับแหล่งที่มา หรือแหล่งข้อมูลมากที่สุด เพื่อลดความหน่วงหรือความล่าช้าของการส่งข้อมูล

Distributed Cloud

ระบบคลาวด์แบบกระจาย เป็นการกระจายตัวของบริการคลาวด์ สาธารณะไปยังสถานที่ต่าง ๆ โดยที่ผู้ให้บริการต้นทางของคลาวด์สาธารณะ มีหน้าที่ควบคุม กำกับดูแล ปรับปรุง รวมถึงพัฒนาบริการดังกล่าว

Autonomous Things

เป็นอุปกรณ์ทางกายภาพที่ใช้เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (AI) เข้ามาช่วยทำงานแบบอัตโนมัติแทนการทำงานของมนุษย์ เช่น หุ่นยนต์ โดรน รถยนต์ไร้คนขับ เป็นต้น

Blockchain

เป็นเทคโนโลยีที่มีส่วนช่วยในการสร้างความน่าเชื่อถือ ความโปร่งใส แต่อย่างไรก็ตาม Blockchain ยังขาดความพร้อมสำหรับการใช้งานในระดับองค์กร เนื่องจากยังมีปัญหาด้านเทคนิคหลายประการ

**กรอบแนวทางการพัฒนา
อุตสาหกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์
ของประเทศ**

กรอบแนวทางการพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ของประเทศ ในระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580)

เพื่อให้เห็นภาพรวมของการพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ในช่วงระยะเวลาต่างๆ ที่เป็นไปในทิศทางเดียวกันกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580) และนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (พ.ศ. 2561 – 2580) จึงได้แบ่งกรอบแนวทางการพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ออกเป็น 3 ช่วงระยะเวลา

กรอบแนวทางการพัฒนาในช่วงที่ 1 ระยะ 5 ปีแรก (พ.ศ. 2561 – 2565)

“ต่อยอดและยกระดับการสร้างสภาพแวดล้อมที่รองรับการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ โดยสร้างความเชื่อมั่นในทุกภาคส่วน ให้เกิดคุณค่าทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ”

กรอบแนวทางการพัฒนาในระยะนี้ จะเป็นการดำเนินงานเพื่อส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีความเชื่อมั่นต่อการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ในทุกกระบวนการที่สำคัญจำเป็นและตรงกับความต้องการในมิติของการยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชน การพัฒนาระบบการบริการอิเล็กทรอนิกส์ทางสังคมและสวัสดิการ การสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันเพื่อเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจทั้งในระดับจุลภาคและมหภาค อย่างเท่าทันต่อบริบทการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์โลก ผ่านการต่อยอดการส่งเสริมให้เกิดการใช้ประโยชน์จากโครงสร้างเทคโนโลยีดิจิทัลสมัยใหม่และระบบข้อมูลอย่างเชื่อมโยงและบูรณาการ ภายใต้การจัดให้มีมาตรฐาน กฎเกณฑ์ และการกำกับดูแลที่เกี่ยวข้องอย่างเหมาะสมเป็นที่ยอมรับในระดับสากล

กรอบแนวทางการพัฒนาในช่วงที่ 2 ระยะ 10 ปี (พ.ศ. 2566 – 2570)

*“การทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์เป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างโอกาสและ
ความได้เปรียบ (Comparative Advantage) ในเวทีการแข่งขันระดับภูมิภาค”*

กรอบแนวทางการพัฒนาในระยะนี้ จะเป็นการส่งเสริมและยกระดับให้เกิดการมีส่วนร่วมจากความต้องการ
ของทุกภาคส่วนในการออกแบบการใช้ธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์เพื่อให้เกิดเป็นระบบเชื่อมโยงการทำธุรกิจ
ครบวงจรอย่างเต็มรูปแบบและมีการเชื่อมโยงได้ในระดับสากล เป็นการลดต้นทุน เพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ
แก่กลุ่มอุตสาหกรรมหลักของประเทศ รวมถึงระดับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม อันนำไปสู่การมีสังคม
และคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นของประชาชนทุกระดับ

กรอบแนวทางการพัฒนาในช่วงที่ 3 ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2571 – 2580)

*“ธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์เป็นส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนประเทศ
ไปสู่การเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว ด้วยการมีระบบการบริการทางอิเล็กทรอนิกส์
ที่ครอบคลุมตลอดช่วงชีวิต สร้างความยั่งยืนทางเศรษฐกิจและสังคมโดยรวม”*

กรอบแนวทางการพัฒนาในระยะนี้ จะเป็นการยกระดับประสิทธิภาพเพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นในการทำธุรกรรม
ทางอิเล็กทรอนิกส์เสมือนเป็นส่วนหนึ่งของการดำรงชีวิตประจำวันด้วยการสร้างคุณค่าจากการต่อยอดและ
พัฒนาความสำเร็จของการทำธุรกรรมออนไลน์ที่มีสมรรถนะการแข่งขันเทียบเท่ากับประเทศชั้นนำของโลก
ทั้งในเชิงของกรมีมาตรฐาน กฎเกณฑ์ การกำกับดูแล และนวัตกรรมขั้นสูงที่รองรับสถานการณ์และแนวโน้ม
การเปลี่ยนแปลงของโลกอย่างเท่าทันและมีประสิทธิภาพ

**ประโยชน์ที่ประชาชน ภาคธุรกิจ
และหน่วยงานของรัฐจะได้รับ**

ประโยชน์ที่ประชาชน ภาคธุรกิจ และหน่วยงานของรัฐจะได้รับ

การจัดทำ (ร่าง) แผนยุทธศาสตร์เกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2564 – 2565 สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ หรือ สพอท. ในฐานะฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (คธอ.) ได้ยึดกรอบทิศทางพัฒนาประเทศและนโยบายรัฐบาลที่สำคัญ รวมถึงการให้ความสำคัญกับการแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรมเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างประโยชน์จากการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ภายใต้ความเชื่อมั่นด้วยการมีมาตรฐานและกฎเกณฑ์การใช้งานที่เอื้ออำนวยต่อการสร้างขีดความสามารถของประเทศด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัล ให้เกิดคุณค่าต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน การพัฒนาทางสังคมทั้งแบบดั้งเดิมและบนโลกออนไลน์ รวมถึงการบูรณาการการเชื่อมโยงข้อมูลและระบบบริการในหน่วยงานภาครัฐและเอกชนอย่างมีประสิทธิภาพและตรงกับความต้องการอย่างเท่าทันกับสถานการณ์และบริบทที่เปลี่ยนแปลงไปของโลกในหลากหลายมิติ โดยผู้ที่ได้รับประโยชน์โดยตรงจากแผนฉบับนี้ ได้แก่

ประชาชน

ประชาชนมีความเชื่อมั่นและสามารถเข้าถือการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ในกิจกรรมพื้นฐานที่สำคัญ และจำเป็นต้องดำรงชีวิตประจำวัน อย่างสะดวก รวดเร็ว ปลอดภัย นำไปสู่การมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

- มีความเชื่อมั่นและพร้อมที่จะปรับเปลี่ยนรูปแบบการทำธุรกรรมไปสู่การใช้งานระบบบริการอิเล็กทรอนิกส์ที่สำคัญและจำเป็นต่อการดำรงชีวิต รวมถึงมีส่วนร่วมในการกำหนดและออกแบบระบบบริการที่ตรงต่อความต้องการ
- สามารถทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว จากการใช้โครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลที่รองรับอย่างมีประสิทธิภาพและเพียงพอต่อความต้องการ
- สามารถเข้าถึงและทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ได้อย่างสะดวก ประหยัด และเกิดคุณประโยชน์ต่อการดำรงชีวิต
- ได้รับการคุ้มครองทางกฎหมาย รวมถึงมีกลไกการปกป้องสิทธิเสรีภาพในการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์อย่างเหมาะสม
- ได้รับการส่งเสริมทักษะในการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ รวมถึงองค์ความรู้ ที่เกี่ยวข้องอย่างเพียงพอและเกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเอง
- มีความตระหนักรู้ในการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์อย่างสร้างสรรค์ ภายใต้ความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์

ภาคธุรกิจ

ภาคธุรกิจได้รับการอำนวยความสะดวก สามารถลดต้นทุน เพิ่มรายได้ และมีขีดความสามารถในการแข่งขันเชิงธุรกิจที่เพิ่มขึ้นจากการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์

- สามารถใช้ธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ในกระบวนการทางการค้าที่สำคัญได้อย่างสะดวกและรวดเร็วมากยิ่งขึ้นด้วยการมีโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลที่รองรับอย่างมีประสิทธิภาพและเพียงพอ ต่อความต้องการ
- สามารถลดต้นทุนและสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันเชิงธุรกิจ จากการใช้ระบบบริการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ที่มีประสิทธิภาพ และเชื่อมโยง แลกเปลี่ยนข้อมูลถึงกันภายใต้การกำกับดูแลที่เหมาะสมเป็นไปตามมาตรฐานสากล
- มีความรู้ความเข้าใจเรื่องมาตรฐานและกฎเกณฑ์ รวมถึงมีแนวปฏิบัติในการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ได้โดยง่าย และสามารถนำไปใช้ได้จริงในทางปฏิบัติ
- ข้อมูลสำคัญด้านธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์และอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องประกอบการตัดสินใจในการทำข้อตกลงธุรกรรมแข่งขันทางการค้า เพื่อสร้างโอกาสและความได้เปรียบในการแข่งขัน (Competitive advantage) ขององค์กร
- บุคลากรสามารถเพิ่มพูนทักษะองค์ความรู้ด้านการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์และพร้อมประยุกต์ใช้ในการต่อยอดสำหรับการพัฒนาองค์กรได้อย่างเท่าทันต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

หน่วยงานรัฐ

หน่วยงานของรัฐสามารถทำงานเพื่อตอบสนองประสงค์ของประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพด้วยการใช้ธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ภายใต้การบูรณาการและเชื่อมโยงกับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

- สามารถทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ทั้งสำหรับการบริการประชาชนและการบริหารจัดการองค์กรที่มีความสะดวกและรวดเร็วยิ่งขึ้นด้วยการมีโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลที่รองรับอย่างมีประสิทธิภาพและเพียงพอต่อความต้องการ
- มีมาตรฐานและกฎเกณฑ์ในการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์สอดคล้องในระดับสากล นำไปสู่การยกระดับความเชื่อมั่นในการปฏิบัติงานกับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง
- สามารถลดต้นทุนรวมถึงระยะเวลาในการให้บริการประชาชนและภาคธุรกิจด้วยการมีระบบบริการในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์
- บุคลากรสามารถพัฒนาองค์ความรู้ทางด้านธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์เพิ่มมากขึ้น นำไปสู่การสร้างกำลังคนดิจิทัลในภาครัฐอย่างมีประสิทธิภาพ
- หน่วยงานในระดับนโยบายสามารถมองภาพอนาคต (Foresight) ของการพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ จากการใช้ข้อมูลและผลงานเชิงวิชาการที่เพียงพอ นำไปสู่การกำหนดแนวนโยบายที่เหมาะสมและตรงต่อรับความต้องการของประเทศอย่างแท้จริง

(ร่าง)

**แผนยุทธศาสตร์เกี่ยวกับ
ธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์
พ.ศ. 2564 -2565**

เป้าหมายภาพรวม	<p style="text-align: center;"> “ประเทศไทยมีสภาพแวดล้อม (ecosystem) ที่เอื้อต่อการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ในทุกพื้นที่ ทุกเวลา ด้วยการมีความเชื่อมั่นภายใต้การมีกฎหมาย มาตรฐาน และการอำนวยความสะดวกตามหลักสากล นำไปสู่การเป็นหัวใจสำคัญของการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคมอย่างเท่าเทียมกับการเปลี่ยนแปลง” </p>									
	<p>ตัวชี้วัด: World Bank’s Ease of Doing Business ของประเทศ เพิ่มขึ้นจากอันดับที่ 21 ในปี 2563 เป็น Top20 ในปี 2565</p>					<p>ตัวชี้วัด: ความเชื่อมั่นในการใช้งานอินเทอร์เน็ตของประชาชน เพิ่มขึ้นสูงขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 4 ต่อปี (เป็นร้อยละ 85 ในปี 2565)</p>				
	การเริ่มต้นธุรกิจ	การบังคับให้เป็นไปตามข้อกำหนด	การค้าระหว่างประเทศ	การขอสินเชื่อ	การชำระภาษี	โครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล	มาตรฐาน กฎเกณฑ์ และการกำกับฯ	ระบบการบริการฯ	ความตระหนักรู้และทักษะดิจิทัล	
ยุทธศาสตร์	<p style="text-align: center;">ประเด็นยุทธศาสตร์ 1</p> <p>ผลักดันให้เกิดโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลที่จำเป็น เพื่อรองรับการทำธุรกรรมฯ และส่งเสริมให้เกิดประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคม</p>		<p style="text-align: center;">ประเด็นยุทธศาสตร์ 2</p> <p>พัฒนามาตรฐานและกฎเกณฑ์ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นและอำนวยความสะดวกในการทำธุรกรรมฯ ภายใต้การกำกับดูแลอย่างเหมาะสม</p>			<p style="text-align: center;">ประเด็นยุทธศาสตร์ 3</p> <p>ยกระดับระบบการบริการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ของไทยให้ได้มาตรฐาน เพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ</p>		<p style="text-align: center;">ประเด็นยุทธศาสตร์ 4</p> <p>ส่งเสริมให้ประชาชนเกิดความตระหนักรู้พร้อมยกระดับความพร้อมด้านกำลังคน (Manpower) และบริหารจัดการข้อมูลจากการทำธุรกรรมฯ</p>		
ตัวชี้วัด	<ul style="list-style-type: none"> □ ประเทศไทย Trust & Security Infrastructure ที่จำเป็นโดยเฉพาะ Digital ID (Personal Corporate) □ มีแพลตฟอร์มแลกเปลี่ยนข้อมูลและเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ที่เชื่อมโยงระหว่างหน่วยงานรัฐ-เอกชน □ ประชาชนและภาคธุรกิจสามารถเข้าถึงการทำธุรกรรมฯ เพิ่มขึ้นขึ้น ไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ต่อปี 		<ul style="list-style-type: none"> □ ประเทศไทยมาตรฐานด้าน Digital ID และที่เกี่ยวข้อง □ ความสำเร็จในการออกมาตรฐาน/กฎเกณฑ์ ร้อยละ 100 □ มีช่องทางสื่อสารและคำปรึกษา โดยได้รับความพึงพอใจจากผู้ให้บริการ ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 85 □ ร้อยละ 80 ของผู้มีส่วนได้เสียมีความเชื่อมั่นต่อ 855 ภารกิจของการกำกับดูแลฯ 			<ul style="list-style-type: none"> □ กระบวนการลงในอนุภาคตามเกณฑ์ Ease of Doing Business มีจำนวนต้นฉบับและระยะเวลาที่มีผลข้างเคียงน้อย □ มีส่วนการให้บริการบริการอิเล็กทรอนิกส์ เพิ่มขึ้น ในปี 2565 เป็นร้อยละ 80 □ ระบบการบริการฯ ของไทย ได้รับการส่งเสริมด้านมาตรฐานและการเชื่อมต่อกับระบบรัฐ □ ธุรกรรมบริการที่ได้รับบริการทำธุรกรรม มีจำนวน Transaction ของการให้บริการเพิ่มขึ้น ร้อยละ 20 ในปี 2565 □ มูลค่า e-Commerce เพิ่มขึ้นร้อยละ 4 ต่อปี 		<ul style="list-style-type: none"> □ ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจ และมี Digital Literacy ด้วยมาตรการสร้างความเชื่อมั่นในการทำธุรกรรมฯ เพิ่มขึ้น □ มีศูนย์เรียนรู้ข้อมูลและสารสนเทศที่หน่วยงานธุรกรรมฯ อิเล็กทรอนิกส์ที่เป็นการมองภาพอนาคต (Foresight) □ มีแผนทางด้านงานด้าน e-Transaction Data Management ของประเทศ □ มีแผนการพัฒนากำลังคนด้านธุรกรรมฯ 		
กลไก/มาตรการ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ยกระดับโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล โดยเฉพาะ Trust and Security Infrastructure (Digital ID e-Sig ...) และ Network & Physical Infra. เพื่อรองรับธุรกรรมฯ 2) เชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูล เพื่อการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์อย่างไร้รอยต่อ 3) ส่งเสริมการให้ประโยชน์จาก 5G และอื่นๆ ในเชิงเศรษฐกิจและสังคม 		<ol style="list-style-type: none"> 1) พัฒนาและส่งเสริมการใช้ (Volume) มาตรฐานธุรกรรมฯ ในภาครัฐและเอกชน ที่เกี่ยวเนื่องสากลและแข่งขันได้ 2) ส่งเสริมให้เกิดกลไกการพัฒนาและสื่อสารทางด้านกฎเกณฑ์ที่เอื้อต่อเศรษฐกิจดิจิทัลของไทย 3) สร้างความเชื่อมั่นด้วยการกำกับดูแลตามมาตรฐานสากล (มาตรฐานบังคับ/มาตรฐานแนะนำ) 			<ol style="list-style-type: none"> 1) ยกระดับมาตรฐานระบบการบริการของไทย (Trust and Security Services) พร้อมลดข้อจำกัด/อุปสรรคทางการค้า เพื่อสร้างขีดความสามารถ รองรับการเปลี่ยนแปลงของโลก 2) สนับสนุนระบบการบริการภาคเอกชน ให้สามารถเชื่อมโยงได้กับภาครัฐ อย่างมีประสิทธิภาพ 3) ส่งเสริมให้เกิดการใช้งานระบบบริการที่ได้รับมาตรฐาน (PR & NETWORK) 		<ol style="list-style-type: none"> 1) สร้าง Knowledge & Awareness ให้ประชาชน ให้สามารถเปลี่ยนผ่านการทำธุรกรรมฯ อย่างเท่าเทียม 2) พหุวัฒนธรรม Manpower ให้เพียงพอ ตรงตามต้องการ และกำกับกรมเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยี 3) ส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลและแลกเปลี่ยนความรู้ด้านการวิจัยและพัฒนาฯ 		

วิสัยทัศน์ เป้าหมาย ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด

วิสัยทัศน์ (VISION)

“ประเทศไทย มีสภาพแวดล้อม (ecosystem) ที่เอื้อต่อการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ในทุกพื้นที่ ทุกเวลา ด้วยการมีความเชื่อมั่น ภายใต้การมีกฎหมาย มาตรฐาน และการอำนวยความสะดวกตามหลักสากล นำไปสู่การเป็นหัวใจสำคัญของการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคมอย่างเท่าทันการเปลี่ยนแปลง”

เป้าหมายภาพรวม

1

ความสำเร็จในการยกระดับความเชื่อมั่นของประชาชน ภาคธุรกิจ และหน่วยงานของรัฐต่อการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ด้วยการมีชุดกฎหมาย มาตรฐาน และการใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างมั่นคงปลอดภัย สามารถรองรับการใช้งานระบบบริการฯ ได้อย่างเหมาะสม และเพียงพอ

2

ประเทศไทย มีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น จากการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์

4 ยุทธศาสตร์ 12 กลไก/มาตรการ

ยุทธศาสตร์ **1**

ผลักดันให้เกิด **โครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล** ที่จำเป็นเพื่อรองรับ การทำธุรกรรมฯ และส่งเสริมให้เกิดประโยชน์ ทางเศรษฐกิจและสังคม

ยุทธศาสตร์ **2**

พัฒนา**มาตรฐานและกฎเกณฑ์** เพื่อสร้างความเชื่อมั่นและ อำนวยความสะดวกในการทำ ธุรกรรมฯ ภายใต้การกำกับดูแล อย่างเหมาะสม (มาตรฐานบังคับ/มาตรฐานแนะนำ)

ยุทธศาสตร์ **3**

ยกระดับ**ระบบการบริการ** ธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ของไทยให้ได้มาตรฐาน เพื่อสร้างขีดความสามารถ ในการแข่งขันของประเทศ

ยุทธศาสตร์ **4**

ส่งเสริมให้ประชาชนเกิดความตระหนัก รู้พร้อมยกระดับความพร้อมด้าน **กำลังคน (Manpower)** และบริหารจัดการข้อมูล จากการทำธุรกรรมฯ

- 1) ยกระดับโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล โดยเฉพาะ Trust and Security Infrastructure (Digital ID | e-Sig. | ...) และ Network & Physical Infra. เพื่อรองรับธุรกรรมฯ
- 2) เชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลเพื่อการทำธุรกรรม ทางอิเล็กทรอนิกส์อย่างไร้รอยต่อ
- 3) ส่งเสริมการใช้ประโยชน์จาก 5G และอื่นๆ ในเชิงเศรษฐกิจและสังคม

- 1) พัฒนาและส่งเสริมการใช้ (Volume) มาตรฐานธุรกรรมฯ ในภาครัฐและเอกชน ที่ทัดเทียมสากลและแข่งขันได้
- 2) ส่งเสริมให้เกิดกลไกการพัฒนาและการสื่อสาร ทางด้านกฎหมายที่เอื้อต่อเศรษฐกิจดิจิทัลของไทย
- 3) สร้างความเชื่อมั่นด้วยการกำกับดูแล ตามมาตรฐานสากล (มาตรฐานบังคับ/มาตรฐานแนะนำ)

- 1) ยกระดับมาตรฐานระบบการบริการของไทย (Trust and Security Services) พร้อมลดข้อจำกัด/อุปสรรคทางการค้า เพื่อสร้างขีดความสามารถ รองรับการแข่งขันระดับโลก
- 2) ส่งเสริมให้เกิดการใช้งานระบบการบริการ ที่ได้รับมาตรฐาน (PR & NETWORK)
- 3) สนับสนุนระบบการบริการภาคเอกชน ให้สามารถเชื่อมต่อได้กับภาครัฐอย่างมีประสิทธิภาพ

- 1) สร้าง Knowledge & Awareness แก่ประชาชนให้สามารถเปลี่ยนผ่าน การทำธุรกรรมฯ อย่างเท่าทัน
- 2) ผลิตและพัฒนา Manpower ให้เพียงพอ ตรงความต้องการ และเท่าทันการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยี
- 3) ส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลและ แลกเปลี่ยนความรู้ด้านการวิจัยและพัฒนาฯ

เป้าหมายภาพรวมของแผนยุทธศาสตร์

การเริ่มต้นธุรกิจ อันดับที่ 47 (2020)

- กระบวนการขอใบอนุญาตตามเกณฑ์ Ease of Doing Business มีจำนวนขั้นตอนและระยะเวลาดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง (ปี 2563 จำนวน 5 ขั้นตอน ใช้เวลา 6 วัน)
- ประเทศมี Trust & Security Infrastructure ที่จำเป็น โดยเฉพาะ Digital ID (Personal | Corporate)

การค้าระหว่างประเทศ อันดับที่ 62 (2020)

- ระบบการบริการฯ ไทยได้รับการส่งเสริมด้านมาตรฐานและการเชื่อมต่อกับระบบรัฐ
- มูลค่า e-Commerce เพิ่มขึ้นร้อยละ 4 ต่อปี

การชำระภาษี อันดับที่ 68 (2020)

- ประชาชนและภาคธุรกิจสามารถเข้าถึง การทำธุรกรรมฯ เพิ่มขึ้นร้อยละ 10 ต่อปี
- มีแพลตฟอร์มแลกเปลี่ยนข้อมูลและเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ระหว่างหน่วยงานรัฐ – เอกชน

การขอสินเชื่อ อันดับที่ 48 (2020)

- ประเทศมี Trust & Security Infrastructure ที่จำเป็น โดยเฉพาะ Digital ID (Personal | Corporate)
- มีแพลตฟอร์มแลกเปลี่ยนข้อมูลและเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ระหว่างหน่วยงานรัฐ – เอกชน

การบังคับให้เป็นไปตาม ข้อกำหนด อันดับที่ 37 (2020)

- ประเทศมีมาตรฐานด้าน Digital ID และที่เกี่ยวข้อง

World Bank's Ease of Doing Business ของประเทศ เพิ่มขึ้น จากอันดับที่ 21 ในปี 2563 เป็น Top 20 ในปี 2565

ความเชื่อมั่นในการใช้งานอินเทอร์เน็ตของประชาชน เพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่าร้อยละ 4 ต่อปี (เป็นร้อยละ 85 ในปี 2565)

โครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล

- ประเทศมี Trust & Security Infrastructure ที่จำเป็น โดยเฉพาะ Digital ID (Personal | Corporate)
- มีแพลตฟอร์มแลกเปลี่ยนข้อมูลและเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ ระหว่างหน่วยงานรัฐ – เอกชน
- มีแนวทางดำเนินงานด้าน e-Transaction Data Management ของประเทศ

มาตรฐาน กฎเกณฑ์ และการกำกับฯ

- ประเทศมีมาตรฐานด้าน Digital ID และที่เกี่ยวข้อง
- ความสำเร็จในการออกมาตรฐาน /กฎเกณฑ์ ร้อยละ: 100 ตามแผนที่กำหนด
- ร้อยละ: 80 ของผู้มีส่วนได้เสียมีความเชื่อมั่นต่อธรรมาภิบาลของการกำกับดูแลฯ
- ธุรกิจบริการที่ได้รับการกำกับดูแล มีจำนวน Transaction ของการให้บริการ เพิ่มขึ้นร้อยละ 20 ภายในปี 2565

ระบบการบริการอิเล็กทรอนิกส์

- มีช่องทางการสื่อสารและให้คำปรึกษาด้านมาตรฐานและกฎเกณฑ์ฯ โดยได้รับความพึงพอใจจากผู้ใช้บริการ ไม่น้อยกว่า ร้อยละ: 85
- สัดส่วนการใช้ระบบการบริการอิเล็กทรอนิกส์ เพิ่มขึ้น ในปี 2565 เป็นร้อยละ: 80

ความตระหนักรู้ และทักษะดิจิทัล

- ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจ และมี Digital Literacy ด้วยมาตรการสร้างความเชื่อมั่นด้านการทำธุรกรรมฯ เพิ่มขึ้น
- มีศูนย์รวมข้อมูลและผลการศึกษาวิจัย ด้านธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ที่เป็นการมองภาพอนาคต (Foresight)
- มีแนวทางการพัฒนากำลังคนด้านธุรกรรมฯ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 : ผลักดันให้เกิดโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลที่จำเป็น เพื่อรองรับการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ และส่งเสริมให้เกิดประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคม

โครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีดิจิทัล โดยเฉพาะในด้านของการสร้างความเชื่อมั่นและความมั่นคงปลอดภัย (Trust and Security Services Infrastructure) นับว่าเป็นเครื่องมือสำคัญหนึ่งของการพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ให้เติบโตได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ จึงต้องให้ความสำคัญกับการส่งเสริมและสนับสนุนกลไกและมาตรการด้านมาตรฐานและกฎเกณฑ์ที่สำคัญและจำเป็นในการผลักดันให้เกิดขึ้นจริงอย่างเป็นรูปธรรม ตั้งแต่การมีโครงสร้างพื้นฐานที่รองรับการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัล (Digital ID) และโครงสร้างพื้นฐานอื่น ๆ ครอบคลุมระบบนิเวศ (Ecosystem) ของการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์อย่างมั่นคงปลอดภัย รวมถึงการใช้ประโยชน์จากระบบเครือข่ายที่มีอยู่ในปัจจุบัน การนำเทคโนโลยีสมัยใหม่หรือระบบข้อมูลมาประยุกต์ใช้หรือต่อยอดเพื่อให้มีการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์เพิ่มมากขึ้น สามารถอำนวยความสะดวกในทุกภาคส่วนอย่างเหมาะสม อาทิ เทคโนโลยี 5G (5G Commercial Development) และโครงข่ายความเร็วสูงที่ควรมีแนวทางการผลักดันให้เป็นโครงสร้างพื้นฐานสำคัญ เพื่อรองรับระบบการบริการธุรกรรมทางออนไลน์ทั้งของภาครัฐและเอกชน ตลอดจนการพัฒนาระบบข้อมูลและการเชื่อมโยงข้อมูลรวมถึงเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อทำให้เกิดการใช้ประโยชน์หรือนำไปต่อยอดในเชิงเศรษฐกิจและสังคมอย่างยั่งยืนต่อไป

เป้าหมายและตัวชี้วัดภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์

1. ประเทศไทยมีโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลในด้านการสร้างความเชื่อมั่นและความมั่นคงปลอดภัย (Trust and Security Services Infrastructure) ที่สำคัญและจำเป็น โดยเฉพาะการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัล (Digital ID)
2. มีแพลตฟอร์มแลกเปลี่ยนข้อมูลและเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ระหว่างหน่วยงานภาครัฐและเอกชน
3. ประชาชนและภาคธุรกิจสามารถเข้าถึงการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์เพิ่มสูงขึ้น ร้อยละ 10 ต่อปี

กลยุทธ์ภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1

กลยุทธ์ที่ 1 ผลักดันและยกระดับความพร้อมของโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล โดยเฉพาะในด้านการสร้างความเชื่อมั่นและความมั่นคงปลอดภัย (Trust and Security Services Infrastructure) เพื่อรองรับการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์อย่างมีประสิทธิภาพ

มุ่งเน้นการผลักดันให้ประเทศไทยมีสภาพแวดล้อม (ecosystem) ของการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล โดยให้ความสำคัญกับโครงสร้างพื้นฐานในกลุ่มของการสร้างความเชื่อมั่นและความมั่นคงปลอดภัย (Trust and Security Infrastructure) ที่เป็นพื้นฐานในการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ด้วยการพัฒนาปรับปรุง แก้ไขกฎหมาย กฎระเบียบ รวมถึงการมีมาตรฐานและกฎเกณฑ์ที่เป็นที่ยอมรับของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและต่างประเทศ ตั้งแต่กระบวนการของการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัล (Digital ID) ทั้งในระดับบุคคล (Personal Digital ID) และนิติบุคคล (Corporate Digital ID) รวมถึงโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องและจำเป็นตลอดห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain) เช่น การลงลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-Signature) เอกสารอิเล็กทรอนิกส์ที่เกี่ยวข้องกับการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ในภาคธุรกิจและการค้า (Business/Trading e-Document) การออกใบอนุญาตทางการค้า (e-Trade Licensing) เพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถความสามารถในการซื้อขายของภาคธุรกิจการค้าไทย (Tradability) ตลอดจนการสร้างความเชื่อมั่นด้วยการมีโครงสร้างพื้นฐานที่รองรับการให้ความยินยอมในการดำเนินกิจกรรมบนโลกดิจิทัล (e-Consent) และกุญแจสาธารณะ (PKI) ในการเปิดเผยข้อมูลในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ ที่แม่นยำ ปลอดภัย และรวดเร็ว

กลยุทธ์ที่ 2 ส่งเสริมการเชื่อมโยง แลกเปลี่ยนข้อมูลและเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์อย่างไร้รอยต่อ

ส่งเสริมให้เกิดการยกระดับของศูนย์การแลกเปลี่ยนข้อมูลธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Transaction Data Exchange Center) ที่รวมถึงการแลกเปลี่ยนเอกสารทางอิเล็กทรอนิกส์ที่เกี่ยวข้องให้มีความน่าเชื่อถือและเป็นที่ยอมรับผ่านการบูรณาการการทำงานร่วมกันกับหน่วยงานที่มีภารกิจที่เกี่ยวข้อง เพื่อรองรับการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ระหว่างหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ตลอดจนการเชื่อมโยงหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างประเทศอย่างมีประสิทธิภาพและมั่นคงปลอดภัยด้วยการมีระบบฐานข้อมูลทั้งในด้านการจัดเก็บ และการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นไปตามมาตรฐานในระดับสากล ทั้งในมิติของธรรมาภิบาลข้อมูล (Data Governance) การมีแพลตฟอร์มให้ความยินยอมในการดำเนินการ (Consent Platform) และการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (Data Privacy) อันส่งผลต่อการลดข้อจำกัดที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินธุรกิจทั้งในเชิงของต้นทุนและมิติด้านระยะเวลาที่นำไปสู่การขยายศักยภาพการดำเนินธุรกิจด้วยการมีและเข้าถึงข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพต่อไปในอนาคต

กลยุทธ์ที่ 3 ส่งเสริมการใช้ประโยชน์ในเชิงเศรษฐกิจและสังคมจากโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล โดยมุ่งเน้นการพัฒนาเพื่อให้เกิดการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยี 5G (5G Commercial Development)

ด้านโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลที่เป็นโครงสร้างพื้นฐานทางกายภาพ (Physical Infrastructure) ได้ให้ความสำคัญกับการดำเนินการต่อยอดการใช้ประโยชน์ในเชิงเศรษฐกิจและสังคม โดยเฉพาะในประเด็นของเทคโนโลยี 5G และโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลที่สำคัญของประเทศอื่น ๆ เช่น โครงข่ายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง (รวมถึงโครงการเน็ตประชารัฐ หรือ โครงการอินเทอร์เน็ตหมู่บ้าน) และระบบฐานข้อมูลต่าง ๆ เป็นต้น เพื่อให้เกิดการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ที่เป็นกิจกรรมทางเศรษฐกิจในการเสริมสร้างรายได้และลดความเหลื่อมล้ำแก่ประชาชนและภาคธุรกิจไทยภายใต้บริบทการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก เช่น การส่งเสริมด้านพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (e-Commerce) การสนับสนุนด้านการอำนวยความสะดวกทางการค้า (e-Trade Facilitation) หรือกิจกรรมทางเศรษฐกิจสมัยใหม่อื่น ๆ เป็นต้น อันนำไปสู่การเป็นส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนการเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจในระดับมหภาคของประเทศ และต่อยอดได้กับการใช้ประโยชน์ในเชิงการพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิตของประชากร ทั้งในด้านของการศึกษา สาธารณสุข ระบบสวัสดิการทางสังคม และอื่น ๆ อันเป็นการลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมที่ครอบคลุมในหลายมิติที่เกี่ยวข้อง นำไปสู่การพัฒนาประเทศจากฐานรากที่มีประสิทธิภาพต่อไป

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 : พัฒนามาตรฐานและกฎเกณฑ์ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นและอำนวยความสะดวกในการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ภายใต้การกำกับดูแลอย่างเหมาะสม

มาตรฐานและกฎเกณฑ์การใช้งานทางเทคโนโลยีดิจิทัลที่เกี่ยวข้องกับการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ และสนับสนุนการทำงานของระบบให้มีการเชื่อมโยงกันอย่างมีความมั่นคงปลอดภัย พร้อมใช้งาน และมีความน่าเชื่อถือในการให้บริการตามหลักสากล จำเป็นต้องอาศัยกระบวนการส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาในโครงสร้างพื้นฐานที่เกื้อหนุน (Logical Infrastructure) ให้เกิดเป็นมาตรฐาน กฎ และความมั่นคงปลอดภัยในการทำธุรกรรมออนไลน์ที่เกี่ยวข้องกับการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัล (Digital ID) และมาตรฐานและกฎเกณฑ์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างความเชื่อมั่นและความมั่นคงปลอดภัย (Trust and Security Services) ในการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ทั้งในเชิงพาณิชย์ การค้า และสังคม โดยมุ่งเน้นการสร้างเชื่อมั่นให้กับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องผ่านการออกมาตรฐาน กฎเกณฑ์ รวมถึงสนับสนุนให้เกิดความเข้าใจต่อระเบียบกฎหมายและมีแนวปฏิบัติที่นำไปใช้ได้อย่างเป็นรูปธรรม ทั้งในเชิงคุณภาพและปริมาณ เพื่อให้เกิดการกำกับดูแลธุรกิจบริการดิจิทัลในทุกระดับอย่างเหมาะสม ไม่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศ และลดข้อจำกัดในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัลของชาติ

เป้าหมายตัวชี้วัดภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์

1. ประเทศไทยมีมาตรฐานและกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัล (Digital ID) และมาตรฐานและกฎเกณฑ์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างความเชื่อมั่นและความมั่นคงปลอดภัย (Trust and Security Services) ในการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์
2. ความสำเร็จในการออกมาตรฐานหรือกฎเกณฑ์เพื่อสร้างความเชื่อมั่นและอำนวยความสะดวกในการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ร้อยละ 100 ตามแผนงานที่กำหนด
3. มีช่องทางการสื่อสารและให้คำปรึกษาทางด้านมาตรฐานและกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ โดยได้รับความพึงพอใจจากผู้รับบริการ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 85
4. กลุ่มผู้มีส่วนได้เสียมีความเชื่อมั่นต่อธรรมาภิบาลของการกำกับดูแลด้านการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

กลยุทธ์ภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2

กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาและส่งเสริมการใช้งาน (Volume) มาตรฐานด้านธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ทั้งในหน่วยงานภาครัฐและเอกชนให้มีคุณภาพทัดเทียมในระดับสากลและแข่งขันได้ในเชิงเศรษฐกิจ

มุ่งเน้นการผลักดันให้ประเทศมีมาตรฐานและกฎเกณฑ์ที่สำคัญและจำเป็นต่อการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์อย่างเป็นระบบและเท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ทั้งในมิติของเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี เพื่อให้เกิดเป็นแนวทางการดำเนินงานของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันและเป็นที่ยอมรับสอดคล้องตามมาตรฐานสากล ประกอบกับจำเป็นต้องมีการส่งเสริมด้านการสร้าง ความรู้ความเข้าใจในการนำมาตรฐานและกฎเกณฑ์ไปประยุกต์ใช้ในทางปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมและสามารถ ขยายผลการดำเนินงานได้อย่างกว้างขวางด้วยการมีแนวปฏิบัติที่เข้าใจง่ายและเป็นไปตามบริบทของประเทศไทย อันจะนำไปสู่การยกระดับศักยภาพของผู้ให้บริการดิจิทัลในการเพิ่มปริมาณและมูลค่าจากการทำธุรกรรมทาง อิเล็กทรอนิกส์ ตลอดจนสามารถเกิดการเชื่อมโยงระบบการบริการอิเล็กทรอนิกส์ที่เกี่ยวข้อง (Cross Digital Platform) ตลอดห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain) รวมถึงเกิดการแลกเปลี่ยนข้อมูลต่าง ๆ ระหว่างกันทั้งภายใน ระดับประเทศและภูมิภาคได้ต่อไป

กลยุทธ์ที่ 2 ส่งเสริมให้เกิดกลไกการพัฒนา ปรับปรุง และแก้ไขกฎหมายลำดับรองตามกฎหมายว่าด้วย ธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ที่เอื้อต่อเศรษฐกิจดิจิทัลของไทย รวมถึงสื่อสารและให้คำปรึกษาด้านกฎหมาย ธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ให้กับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

ดำเนินการต่อยอดการพัฒนาและปรับปรุงกฎหมาย กฎระเบียบที่เอื้อต่อการทำธุรกรรม ทางอิเล็กทรอนิกส์ และการเร่งรัดการตรากฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะกฎหมายภายใต้ พระราชบัญญัติธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2544 และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยเฉพาะในประเด็นที่เกี่ยวข้อง กับการพัฒนาภายใต้ห้วงระยะเวลาของแผนยุทธศาสตร์ฯ ฉบับนี้ เพื่อให้เกิดความเชื่อมโยงระหว่างประเด็น ยุทธศาสตร์อย่างบูรณาการทั้งในเชิงการส่งเสริมและการอำนวยความสะดวกในทางกฎหมาย เช่น การพิสูจน์และ ยืนยันตัวตนทางดิจิทัล (Digital ID) เป็นต้น เพื่อให้กระบวนการกำกับดูแลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบกับส่งเสริมให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีการบังคับใช้กฎหมายได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับสถานการณ์ ปัจจุบัน ไม่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศ และมีกลไกการสร้างความรู้ความเข้าใจในกฎหมาย รวมถึง มีหน่วยงานกลางในการรับเรื่องร้องเรียนข้อพิพาทที่เกิดจากการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อสร้าง ความเชื่อมั่นแก่ทุกภาคส่วนอย่างเต็มรูปแบบ

กลยุทธ์ที่ 3 สร้างความเชื่อมั่นด้วยการกำกับดูแลตามมาตรฐานสากล ทั้งในส่วนของมาตรฐานบังคับและมาตรฐานแนะนำ

เป็นการขยายผลการดำเนินงานภายใต้พระราชบัญญัติธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2544 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ในการติดตามดูแลการประกอบธุรกิจบริการเกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ รวมถึงการออกระเบียบหรือประกาศเพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติ หรือตามพระราชกฤษฎีกาที่ออกตามพระราชบัญญัติ ด้วยการสร้างกลไกการกำกับดูแล ทั้งในส่วนของมาตรฐานบังคับและมาตรฐานแนะนำที่เหมาะสมกับขนาดและบริบทของธุรกิจทุกระดับอย่างเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลสากล ประกอบกับการส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดการผลักดันประเด็นที่สำคัญและจำเป็นต่อการพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ของประเทศผ่านการทำงานของคณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นในการได้รับการคุ้มครองทางกฎหมายและการสนับสนุนผ่านมาตรการสำคัญในระดับชาติต่อการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 : ยกระดับระบบการบริการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ของไทยให้ได้มาตรฐาน เพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

ระบบการบริการในการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ที่รวมถึงพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ และการให้บริการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ทั้งในส่วนที่เป็นแอปพลิเคชันส่วนพื้นฐานของระบบการบริการอิเล็กทรอนิกส์ ในด้านการสร้างความเชื่อมั่นและความมั่นคงปลอดภัย (Trust and Security Services) ที่สำคัญและจำเป็น ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของการยืนยันตัวตนทางดิจิทัล การชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ เอกสารอิเล็กทรอนิกส์ ฐานข้อมูล และอื่น ๆ ที่นำไปสู่การทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ในส่วนของแอปพลิเคชันที่มีการประยุกต์ใช้ ทั้งในเชิงธุรกิจ การค้า การศึกษา สาธารณสุข และการให้บริการของภาครัฐ ที่จำเป็นต้องมีมาตรฐานในการส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการนำเทคโนโลยีดิจิทัลสมัยใหม่มาประยุกต์ใช้ในการยกระดับและเพิ่มประสิทธิภาพของระบบการบริการที่สัมพันธ์และเกี่ยวข้องกันในลักษณะของ Cross Digital Platform ตลอดห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain) ทั้งในส่วนของภาครัฐและเอกชนอย่างบูรณาการการทำงานร่วมกัน เพื่อให้บริการและเชื่อมโยงข้อมูลอย่างมีเอกภาพ ภายใต้การมีมาตรฐานกฎเกณฑ์การกำกับดูแลอย่างเหมาะสม เพื่อให้สามารถมีความเชื่อมั่นเป็นที่ยอมรับในการทำธุรกรรมร่วมกับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง นำไปสู่การสนับสนุนการพัฒนาประเทศ ในมิติต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เป้าหมายและตัวชี้วัดภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์

1. กระบวนการขอใบอนุญาตของภาคธุรกิจตามเกณฑ์ Ease of Doing Business มีจำนวนขั้นตอนและระยะเวลาดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง
2. สัดส่วนการใช้ระบบการบริการอิเล็กทรอนิกส์ของประชาชน เอกชน และหน่วยงานภาครัฐ เพิ่มสูงขึ้นเป็นร้อยละ 80 ของการทำธุรกรรมแบบดั้งเดิม ในปี พ.ศ. 2565
3. ระบบการบริการอิเล็กทรอนิกส์ของไทย ได้รับการส่งเสริมด้านมาตรฐานและการเชื่อมต่อกับระบบการบริการอิเล็กทรอนิกส์ของภาครัฐ
4. ธุรกิจบริการดิจิทัลที่ได้รับการกำกับดูแลภายใต้พระราชบัญญัติธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2544 และที่แก้ไขเพิ่มเติม มีจำนวนการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Transaction) ของการให้บริการเพิ่มสูงขึ้นร้อยละ 20 ในปี พ.ศ. 2565
5. มูลค่าพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ของประเทศ (e-Commerce Value) เพิ่มสูงขึ้นร้อยละ 4 ต่อปีอย่างต่อเนื่อง

กลยุทธ์ภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3

กลยุทธ์ที่ 1 ยกกระดับมาตรฐานระบบการบริการอิเล็กทรอนิกส์ในด้านการสร้างความเชื่อมั่นและความมั่นคงปลอดภัย (Trust and Security Services) เพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์โลก

สนับสนุนให้เกิด และ/หรือ ยกกระดับระบบการบริการอิเล็กทรอนิกส์ในด้านการสร้างความเชื่อมั่นและความมั่นคงปลอดภัย (Trust and Security Services) ในการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ของประเทศ (National Services) เช่น แพลตฟอร์มสำหรับการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัล (Digital ID Platform) กลางสำหรับภาครัฐ และที่เหมาะสมในแต่ละกลุ่มของภาคเอกชน/ธุรกิจ, แพลตฟอร์มเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ (e-Document Platform), แพลตฟอร์มสำหรับการประชุมทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Meeting Platform), แพลตฟอร์มสำหรับการลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ (e-Voting Platform) เป็นต้น เพื่อให้เกิดความมั่นใจในการใช้งานของประชาชนและภาคธุรกิจผ่านการมีมาตรฐาน กฎเกณฑ์ และการกำกับดูแลที่กำหนดอย่างเหมาะสมและเป็นไปตามหลักสากล รวมทั้งผลักดันให้เกิดการเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลกับระบบการบริการอิเล็กทรอนิกส์ด้านการสร้างความเชื่อมั่นและความมั่นคงปลอดภัย (Trust and Security Services) ของหน่วยงานภาครัฐกับภาคเอกชนและต่างประเทศที่สำคัญและจำเป็นต่อการพัฒนาประเทศในมิติทางเศรษฐกิจและสังคม รวมถึงบูรณาการการทำงานของหน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้องให้รองรับกับความต้องการของประชาชนและภาคธุรกิจ เพื่อการเข้าถึงระบบการบริการอิเล็กทรอนิกส์ในลักษณะแบบรวมจุดเดียว (One Stop Service) โดยมีข้อกำหนดที่เหมาะสมในแต่ละกลุ่ม/ธุรกิจ ตลอดจนประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานกำกับ (Regulator) เพื่อให้เกิดการใช้งานและเชื่อมโยงตามมาตรฐานเดียวกันอย่างเหมาะสม

กลยุทธ์ที่ 2 สนับสนุนระบบการบริการอิเล็กทรอนิกส์ของภาคเอกชนให้สามารถเชื่อมโยงในลักษณะ Cross Digital Platform พร้อมทั้งเชื่อมต่อได้กับระบบการบริการอิเล็กทรอนิกส์ของภาครัฐได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ส่งเสริมเพื่อยกระดับขีดความสามารถของประเทศด้วยการพัฒนาและผลักดันให้เกิดการนำระบบการบริการอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการดำเนินชีวิตของประชาชนและการดำเนินธุรกิจให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์โลก โดยเฉพาะในกลุ่มผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มธุรกิจขนาดใหญ่ของไทย ด้วยการเชื่อมโยงระบบการบริการอิเล็กทรอนิกส์ที่เกี่ยวข้อง (Cross Digital Platform) ตลอดห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain) ทั้งในเชิงของข้อมูลและเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้เกิดความเข้มแข็งและความครอบคลุมของการให้บริการแบบเบ็ดเสร็จ อันเป็นการสร้างโอกาสและขยายช่องทางในการเพิ่มมูลค่าการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ในภาพรวม ภายใต้การมีมาตรการป้องกันปัญหาและอุปสรรคทางการค้าอย่างเหมาะสม (เช่น กรณีของแพลตฟอร์มรายใหญ่จากต่างประเทศที่เข้ามาแย่งชิงส่วนแบ่งทางการตลาดของผู้ประกอบการภายในประเทศ หรือกรณีข้อเสนอนโยบายที่ช่วยสร้างความเป็นธรรมให้กับผู้ประกอบการในการเข้าสู่แพลตฟอร์มดิจิทัลต่างๆ เป็นต้น) ตลอดจนการสนับสนุนการพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยเฉพาะในกลุ่มเด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และบุคคลด้อยโอกาส ผ่านการส่งเสริมการเข้าถึงระบบการบริการ ทั้งด้านการศึกษา สาธารณสุข ระบบสวัสดิการสังคม และอื่น ๆ ที่จะช่วยอำนวยความสะดวกในการทำธุรกรรมออนไลน์อย่างเหมาะสม สร้างสรรค์ และสามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัลให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและสังคม

กลยุทธ์ที่ 3 ส่งเสริมให้เกิดการใช้งานระบบการบริการอิเล็กทรอนิกส์ที่ได้รับรองมาตรฐาน พร้อมทั้ง จัดให้มีกระบวนการประชาสัมพันธ์และการสร้างเครือข่ายระหว่างผู้ที่เกี่ยวข้องตลอดห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain)

ส่งเสริมและผลักดันให้เกิดการใช้งานมาตรฐานและกฎเกณฑ์การใช้งานทางเทคโนโลยีดิจิทัลที่เกี่ยวข้องกับการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ในทางปฏิบัติได้จริงอย่างเป็นรูปธรรมด้วยการสนับสนุนให้ระบบการบริการอิเล็กทรอนิกส์ (Digital Service Provider) สัญชาติไทย สามารถปฏิบัติตามมาตรฐานที่กำหนดได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม เช่น การจัดทำคู่มือ/แนวทางการปฏิบัติตามมาตรฐานที่คำนึงถึงความเหมาะสมกับความพร้อมและขนาดของธุรกิจในแต่ละระดับ, การให้บริการในลักษณะของศูนย์สำหรับการให้คำปรึกษาและแนะนำแนวทางการปฏิบัติตามข้อกำหนด (มาตรฐานบังคับ มาตรฐานแนะนำ), การสร้างการรับรู้และศูนย์ให้คำปรึกษาด้านกฎหมายธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ รวมทั้งการส่งเสริมให้เกิด Sandbox/Use Case เพื่อเป็นตัวอย่าง (Best Practice) ในการดำเนินงานด้านการปฏิบัติตามมาตรฐานฯ เป็นต้น ตลอดจนส่งเสริมให้เกิดการใช้งานระบบการบริการอิเล็กทรอนิกส์ที่ได้รับรองมาตรฐานด้วยการประชาสัมพันธ์พัฒนาเครื่องมือในการยืนยันและแสดงตัวตนของผู้ได้รับรองมาตรฐานให้เป็นที่รับรู้แก่สาธารณชน (ผู้รับบริการ/ผู้บริโภค) และสร้างเครือข่ายให้เกิดการใช้งานเพื่อเพิ่มจำนวนการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ภายใต้การมีความเชื่อมั่นของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนสนับสนุนให้เกิดความเข้าใจต่อระเบียบกฎหมาย และมีแนวปฏิบัติที่นำไปใช้ได้จริงอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อให้เกิดการกำกับดูแลในทุกระดับอย่างเหมาะสม ไม่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศ และลดข้อจำกัดในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัลของชาติ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 : ส่งเสริมให้ประชาชนเกิดความตระหนักรู้ พร้อมยกระดับความพร้อมด้านกำลังคน (Manpower) และบริหารจัดการข้อมูล จากการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์

บุคลากร การศึกษา คำนคว้า และวิจัยเทคโนโลยีดิจิทัลด้านธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ รวมถึงพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์และการให้บริการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ เป็นรากฐานและฟันเฟืองที่สำคัญของการพัฒนาและสนับสนุนให้เกิดความพร้อมในการทำธุรกรรมออนไลน์ของทุกภาคส่วนให้มีความเท่าทันต่อสถานการณ์และบริบทที่เปลี่ยนแปลงไปของสังคมโลก ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องส่งเสริมเพื่อยกระดับขีดความสามารถของบุคลากรทั้งในหน่วยงานภาครัฐ เอกชน และประชาชนของประเทศ ให้มีทักษะทางด้านการใช้ทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์อย่างสร้างสรรค์ ภายใต้การมีความตระหนักรู้ในการใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Literacy) รวมถึงการมีศูนย์ข้อมูลที่รวบรวมองค์ความรู้เฉพาะด้านของการพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ และการบริหารจัดการข้อมูลจากการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Transaction Data Management) อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อการต่อยอดและใช้ประโยชน์จากข้อมูลและองค์ความรู้ที่มีอยู่ ตลอดจนการสร้างองค์ความรู้ใหม่ ๆ เพื่อเป็นการมองภาพอนาคตในการกำหนดนโยบายที่สำคัญของประเทศและกลยุทธ์เชิงการค้าของภาคธุรกิจ และประโยชน์ต่อภาคการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิตของคนไทย

เป้าหมายและตัวชี้วัดภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์

1. ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจ และมีความตระหนักรู้ (Digital Literacy) เพิ่มสูงขึ้นด้วยมาตรการการสร้างเชื่อมั่นด้านการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์
2. มีศูนย์รวมข้อมูลและผลการศึกษาวิจัยเชิงนโยบายด้านธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ที่เป็นการมองภาพอนาคต (Foresight)
3. มีแนวทางการดำเนินงานด้านการบริหารจัดการข้อมูลเกี่ยวกับการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Transaction Data Management) ของประเทศอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ
4. กระบวนการพัฒนากำลังคนด้านธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (Workforce) อย่างเป็นรูปธรรมที่สอดคล้องกับความต้องการของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง และเท่าทันบริบทการเปลี่ยนแปลงของโลกอย่างมีพลวัต

กลยุทธ์ภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4

กลยุทธ์ที่ 1 สร้างความรู้ ความเข้าใจ และความตระหนักรู้ แก่ประชาชนให้สามารถเปลี่ยนผ่านสู่การทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ได้อย่างเท่าทันสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของโลกอย่างมีประสิทธิภาพ

ดำเนินการต่อยอดการใช้ประโยชน์ในเชิงของการพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิตของคนไทยจากการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นในการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ที่เป็นการเพิ่มโอกาสการเข้าถึงกิจกรรมหรือธุรกรรมที่สำคัญและจำเป็นต่อการดำรงชีวิตประจำวันของประชาชนภายใต้การมีความตระหนักรู้ต่อการทำธุรกรรมออนไลน์อย่างสร้างสรรค์ มั่นคง และปลอดภัย ตลอดจนในด้านการคุ้มครองผู้บริโภคออนไลน์จำเป็นต้องมีการเสริมสร้างความรู้และความเข้าใจที่ถูกต้องต่อการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อการใช้งานอย่างสร้างสรรค์ ลดความเสี่ยง และปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นอย่างเป็นพลวัต เช่น ปัญหาการโกงออนไลน์ ปัญหาภัยคุกคามในรูปแบบต่าง ๆ ปัญหาการถูกละเมิดสิทธิส่วนบุคคล เป็นต้น เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมให้คนไทยสามารถก้าวข้ามสู่การเปลี่ยนผ่านการทำธุรกรรมแบบดั้งเดิมสู่การทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ที่มีแนวโน้มและสัดส่วนที่เข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องได้อย่างเท่าทันสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของโลกอย่างมีประสิทธิภาพ

กลยุทธ์ที่ 2 ผลิตและพัฒนากำลังคนด้านดิจิทัลที่สนับสนุนการพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (Manpower) ให้เพียงพอ ตรงตามความต้องการ และเท่าทันการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี ทั้งในเชิงการผลิต การแลกเปลี่ยน นำเข้าบุคลากรจากต่างประเทศ และยกระดับบุคลากรที่มีอยู่ให้มีประสิทธิภาพ

ยกระดับทักษะของบุคลากรทั้งในภาครัฐและเอกชนให้มีความรู้ความเข้าใจและมีความชำนาญในด้านธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ทั้งในเชิงของการสร้างกำลังคนรุ่นใหม่ การพัฒนาเพื่อยกระดับบุคลากรที่มีอยู่ (Up Skill – Re Skill) การแลกเปลี่ยนบุคลากรระหว่างหน่วยงานเพื่อรองรับกับความต้องการขององค์กรและประเทศภายใต้กระแสการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางดิจิทัลอย่างเท่าทันบริบทของสถานการณ์โลก ทั้งในเชิงเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และโรคอุบัติใหม่ ประกอบกับผลักดันเพื่อให้เกิดการสนับสนุนให้มีมาตรการจูงใจและอำนวยความสะดวกให้บุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญจากต่างประเทศสามารถเข้ามาทำงานและถ่ายทอดองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องแก่บุคลากรภายในประเทศ ตลอดจนดำเนินการพัฒนาหลักสูตรและจัดตั้งศูนย์ฝึกอบรมเฉพาะด้านการพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ให้เป็นที่ยอมรับและมีหลักเกณฑ์ประเมินตามหลักสากลผ่านการสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ อย่างบูรณาการ เช่น สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ เป็นต้น

กลยุทธ์ที่ 3 ส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลและแลกเปลี่ยนความรู้ด้านการวิจัยและพัฒนา เพื่อการมองภาพอนาคต (Foresight) รวมทั้งมีการบริหารจัดการข้อมูลจากการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Transaction Data Management) อย่างมีประสิทธิภาพ

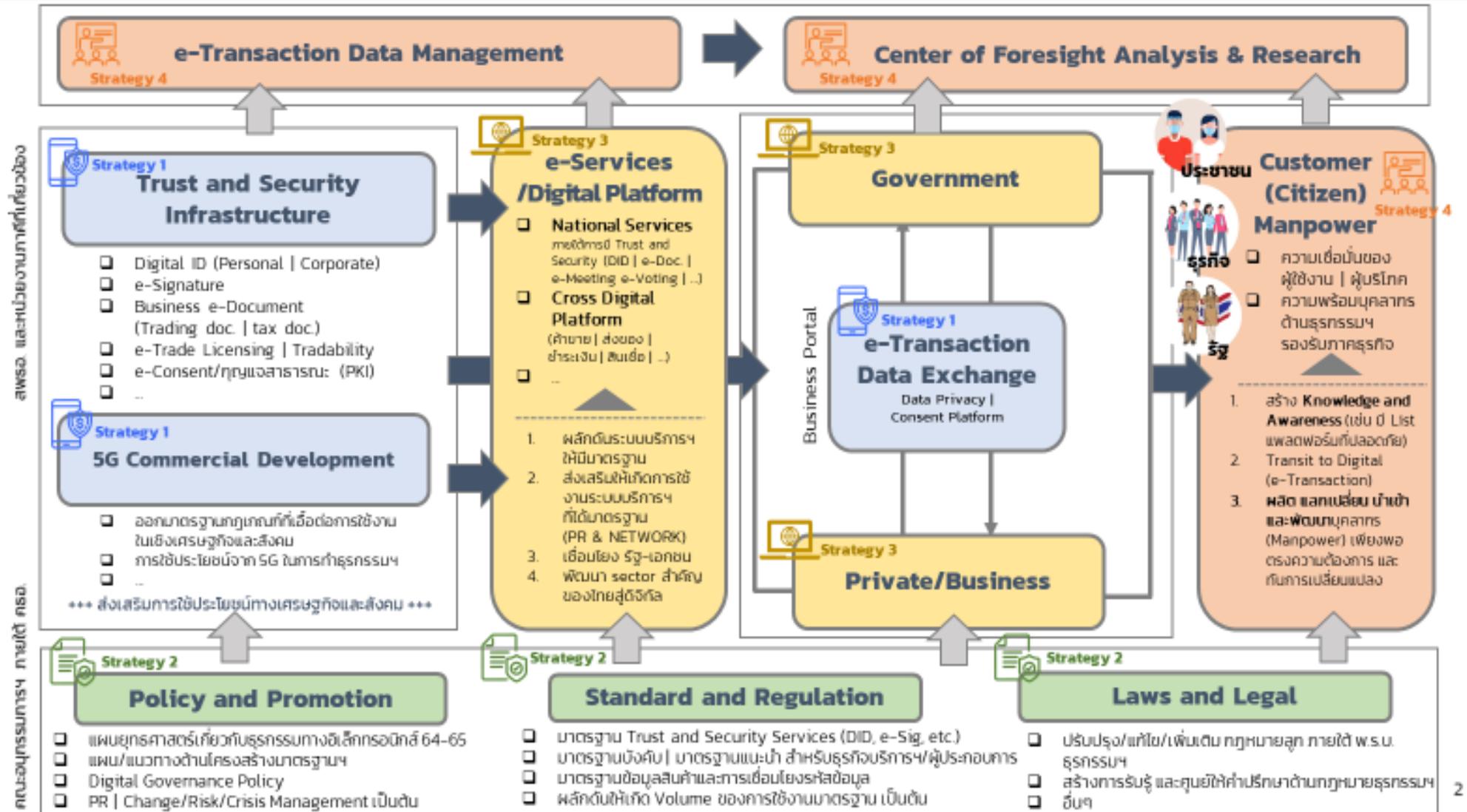
ส่งเสริมให้เกิดการรวบรวมองค์ความรู้ทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ รวมถึงศาสตร์ที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ ทั้งจากภายในและต่างประเทศที่มีความน่าเชื่อถือ สามารถอ้างอิงในเชิงวิชาการได้ มาพัฒนาเป็นระบบฐานข้อมูลกลางที่ทุกภาคส่วนสามารถเข้าถึงและแลกเปลี่ยนข้อมูลร่วมกันได้ อันจะเป็นผลต่อการนำองค์ความรู้เหล่านั้นมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาให้การทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ของประเทศ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เท่าทันต่อสถานการณ์และแนวโน้มที่สำคัญของโลก ตลอดจนให้ความสำคัญกับการถ่ายทอดองค์ความรู้ไปสู่หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชนในทุกระดับได้ ในขณะเดียวกันยังต้องมุ่งเน้นการส่งเสริมและสนับสนุนร่วมกับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องให้เกิดแนวทางการบริหารจัดการข้อมูลจากการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Transaction Data Management) อย่างเป็นรูปธรรมที่นำไปสู่การใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับศึกษาวิจัยในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ที่เป็น การต่อยอดและการพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ ๆ ที่สำคัญและจำเป็น ทั้งในมิติของนวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัล ที่เกี่ยวข้อง ประเด็นด้านพันธกรณีระหว่างประเทศ โอกาสทางการค้าและการขยายตลาดอิเล็กทรอนิกส์ และอื่น ๆ โดยเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนให้ทุกภาคส่วนมีการบูรณาการการทำงานร่วมกันในประเด็นวิจัย ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการดำเนินงานและการเห็นภาพเดียวกันของภาคที่ขับเคลื่อน เรื่องธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ของชาติ นำไปสู่การมองภาพอนาคตที่สามารถกำหนดเป็นนโยบายหรือกลยุทธ์ ทางธุรกิจ เพื่อให้ประเทศสามารถเกิดผลประโยชน์เชิงเศรษฐกิจและสังคมจากการทำธุรกรรม ทางอิเล็กทรอนิกส์สูงสุดภายใต้ความเท่าทันต่อสถานการณ์การเปลี่ยนแปลง (Change Management) ประเด็นความเสี่ยง (Risk Management) และการบริหารจัดการในสถานการณ์วิกฤติ (Crisis Management) อย่างมีประสิทธิภาพ

4 โปรแกรมสำคัญ ในการขับเคลื่อนการพัฒนา ธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ในปี 2564-2565

Conceptual Framework of e-Transaction Strategy Plan 2021 - 2022

โปรแกรมที่ 1 : Digital ID for Economy and Society (Trust and Security Services Ecosystem)

กลุ่มเป้าหมาย

- ประชาชน (Citizens)
- ภาคธุรกิจ (Business)

แนวทางการดำเนินงาน

โปรแกรกดังกล่าวมีกลุ่มเป้าหมาย คือ ประชาชนและภาคธุรกิจ สำหรับการผลักดันโครงสร้างพื้นฐานและระบบที่รองรับการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัล (Digital ID) ทั้งในด้านของการยืนยันตัวตนบุคคล (Personal Digital ID) และมาตรฐานสำหรับการยืนยันตัวตนนิติบุคคล (Corporate Digital ID) รวมถึงโครงสร้างพื้นฐานอื่น ๆ ที่ครอบคลุมระบบนิเวศ (ecosystem) ของการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์อย่างมั่นคงปลอดภัย ผ่านการดำเนินงานที่สำคัญ ได้แก่ ผลักดันให้เกิดระบบการพิสูจน์ตัวตนดิจิทัลของบุคคล (Personal Digital ID) ที่เป็นโครงสร้างพื้นฐานกลางของประเทศ โดยมีข้อกำหนด ระเบียบ และกฎเกณฑ์ที่เหมาะสมในแต่ละกลุ่ม (Sector) รวมไปถึงการขยายผลไปสู่การดำเนินงานในภาคธุรกิจด้วยการผลักดันการจัดทำ National Infrastructure ในส่วนของการพิสูจน์ตัวตนดิจิทัลของนิติบุคคล (Corporate Digital ID) ที่เป็นการเชื่อมโยงและต่อยอดจากโครงสร้างพื้นฐานของการพิสูจน์ตัวตนดิจิทัลของบุคคล (Personal Digital ID) นอกจากนี้ ยังมุ่งเน้นการสร้างแนวทางการร่วมมือระหว่างหน่วยงานกำกับดูแล (Regulator) และกลุ่มผู้มีส่วนได้เสีย (Stakeholder) ทั้งภาครัฐและเอกชนในการออกมาตรฐานและกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง ควบคู่ไปกับการส่งเสริมให้เกิดการใช้งานมาตรฐานการยืนยันตัวตน (Identify) ของบุคคลและนิติบุคคลในแต่ละระดับ การทวนสอบระบบการสอบกลับ (Traceability) การมีศูนย์ให้คำปรึกษาด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้อง การเชื่อมโยงระบบบริการด้วย Digital ID ตลอดห่วงโซ่มูลค่า (Supply Chain) ของการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ โดยอาศัยกลไกของหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ภายใต้การสร้างความรู้และความตระหนัก ตลอดจนการสนับสนุนบุคลากรผู้มีความรู้ความชำนาญเฉพาะทางร่วมกันอย่างบูรณาการ

กลไกการขับเคลื่อน

- พลิกดันให้เกิด Digital ID Platform กลาง ของประเทศร่วมกัน โดยมีข้อกำหนดที่เหมาะสมในแต่ละกลุ่ม (Sector)

- ออกมาตรฐานและกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับ Digital ID (Digital ID Standard) และอื่นๆ ที่สำคัญและจำเป็น
- ส่งเสริมให้เกิดการใช้งานมาตรฐานที่เกี่ยวข้อง
- สร้างมาตรฐานการ Identify นิติบุคคลในแต่ละระดับ พร้อมการตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability)
- บริการศูนย์ให้คำปรึกษาด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

- เชื่อมโยงระบบบริการด้วย Digital ID ตลอด Supply Chain (อาศัยกลไกของหน่วยงานกำกับที่เกี่ยวข้อง เช่น สปท. กสท. เป็นต้น)

- สร้าง Knowledge และ Awareness ของการใช้ Digital ID ในทุกระดับ
- ผลิต/พัฒนา/แลกเปลี่ยน/มาตรการจูงใจกำลังคน (Manpower) ทั้งในและต่างประเทศ

OUTCOME (เป้าหมายภาพรวม)

ความสำเร็จในการยกระดับความเชื่อมั่นของประชาชน ภาคธุรกิจ และหน่วยงานของรัฐ ต่อการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์

ตัวชี้วัด: ความเชื่อมั่นในการใช้งานอินเทอร์เน็ตของประชาชนเพิ่มสูงขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 4 ต่อปี (เป็นร้อยละ 85 ในปี 2565)

OUTPUT (KPI รายประเด็นยุทธศาสตร์)

1. ประเทศไทยมีโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลในด้านการสร้างความเชื่อมั่นและความมั่นคงปลอดภัย (Trust and Security Services Infrastructure) ที่สำคัญและจำเป็น โดยเฉพาะการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัล (Digital ID)
2. ประเทศไทยมีมาตรฐานและกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัล (Digital ID) และมาตรฐานและกฎเกณฑ์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างความเชื่อมั่นและความมั่นคงปลอดภัย (Trust and Security Services) ในการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์

โปรแกรมที่ 2 : Thailand's Digital Services and Cross Digital Platform Standard

กลุ่มเป้าหมาย

- ภาคธุรกิจ (Business)
- ภาครัฐ (Government)

แนวทางการดำเนินงาน

โปรแกรมดังกล่าวมีกลุ่มเป้าหมาย คือ ภาคธุรกิจและภาครัฐ ที่จะดำเนินการทำความร่วมมือกับหน่วยงานกำกับดูแล (Regulator) และกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder) ที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐและเอกชน ในการศึกษา Digital Service Standard Landscape ที่เกี่ยวข้องกับการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อนำไปสู่การกำหนดกลยุทธ์/แผนที่นำทาง (Roadmap) รวมถึงกรอบการทำงานด้านโครงสร้างมาตรฐานเทคโนโลยีดิจิทัลที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (Digital Services Standard Strategy Plan) เพื่อให้เกิดการกำหนดมาตรฐานหรือมาตรการที่สอดคล้องกับบริบทของการดำเนินธุรกิจบริการดิจิทัลที่สำคัญ ผ่านการดำเนินงานในด้านต่าง ๆ เช่น การพัฒนามาตรฐานและกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีดิจิทัลในการเชื่อมโยงข้อมูลและเอกสารสำหรับการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Transaction Data Exchange ภายใต้การมี Data Privacy และมาตรฐาน Consent Platform) โดยเฉพาะมาตรฐานและกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัล (Digital ID) และมาตรฐานอื่น ๆ ที่สำคัญและจำเป็นสำหรับการสร้างความเชื่อมั่นและความมั่นคงปลอดภัย (Trust and Security Services) รวมถึงมาตรฐานทางเทคโนโลยีดิจิทัลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และผลักดันให้เกิดมาตรฐานสำหรับเชื่อมโยงระบบการบริการอิเล็กทรอนิกส์ที่เกี่ยวข้อง (Cross Digital Platform) ตลอดห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain) ของการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ เช่น มาตรฐานด้านข้อมูลและเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ มาตรฐานการเชื่อมโยงระบบการบริการอิเล็กทรอนิกส์ (ระหว่างรัฐกับเอกชน) เป็นต้น อันจะเป็นการยกระดับความเชื่อมั่นและส่งผลกระทบต่อขีดความสามารถในการแข่งขันของระบบการบริการอิเล็กทรอนิกส์ทั้งในส่วนของภาครัฐและภาคเอกชนของไทยในเวทีโลก ภายใต้การผลักดันแบบคู่ขนานในเรื่องของการพัฒนากำลังคนในกลุ่มผู้ให้บริการดิจิทัล (Digital Service Provider) กลุ่มหน่วยงานภาครัฐ และการศึกษาวิจัยเชิงนวัตกรรม ตลอดจนการศึกษาประเด็นท้าทายและข้อจำกัดทางการค้าระหว่างประเทศเพื่อหาแนวทางที่เหมาะสมต่อไป

กลไกการขับเคลื่อน

- สนับสนุนให้เกิดการใช้ประโยชน์จากการใช้เทคโนโลยี 5G ในเชิงพาณิชย์ (5G Commercial Development)
- ผลักดัน e-Transaction Data Exchange ภายใต้การมีมาตรฐานด้าน Data Privacy และ Consent Platform

- ศึกษา Digital Services Standard Landscape ที่เกี่ยวข้องกับ การทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์
- การกำหนดกลยุทธ์ / Roadmap สำหรับมาตรฐานและกฎเกณฑ์ ที่เกี่ยวข้องในการกำกับดูแล เช่น การยืนยันตัวตนในภาคธุรกิจ/ผู้ค้าออนไลน์ เป็นต้น
- การจัดทำมาตรฐานเพื่อให้เกิด Cross Digital Platform เช่น มาตรฐานด้านข้อมูลและเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น

- ผลักดันให้เกิด National Services ภายใต้การมี Trust and Security (เช่น Digital ID e-Document e-Meeting และ e-Voting เป็นต้น)
- ยกกระดับการเชื่อมโยงระบบการบริการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ทั้งในส่วนของภาครัฐและภาคเอกชน (Cross Digital Platform)

- พัฒนากำลังคน (Manpower) ด้านมาตรฐาน ในกลุ่ม Digital Service Provider ของภาคเอกชน
- พัฒนากำลังคน (Manpower) ภาครัฐ ในด้านมาตรฐานและการพัฒนา แพลตฟอร์มอิเล็กทรอนิกส์ (Platform Developer)
- ศึกษาวิจัยเชิงนวัตกรรมดิจิทัล และศึกษาข้อจำกัดทางการค้า ระหว่างประเทศ เพื่อสร้างโอกาสของธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ไทย

OUTCOME (เป้าหมายภาพรวม)

ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้นจากการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์
ตัวชี้วัด: World Bank's Ease of Doing Business ของประเทศเพิ่มขึ้นจากอันดับที่ 2 ในปี 2563 เป็น Top20 ในปี 2565

OUTPUT (KPI รายประเด็นยุทธศาสตร์)

1. มีแพลตฟอร์มแลกเปลี่ยนข้อมูลและเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ระหว่างหน่วยงานรัฐและเอกชน
2. ความสำเร็จในการออกมาตรฐานหรือกฎเกณฑ์เพื่อสร้างความเชื่อมั่นและอำนวยความสะดวก ในการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ร้อยละ 100 ตามแผนงานที่กำหนด
3. กลุ่มผู้มีส่วนได้เสียมีความเชื่อมั่นต่อธรรมาภิบาลของการกำกับดูแลด้านการทำธุรกรรม ทางอิเล็กทรอนิกส์ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
4. กระบวนการขอใบอนุญาตของภาคธุรกิจตามเกณฑ์ Ease of Doing Business มีจำนวนขั้นตอนและระยะเวลาดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง
5. ระบบการบริการอิเล็กทรอนิกส์ของไทย ได้รับการส่งเสริมด้านมาตรฐานและการเชื่อมต่อกับระบบการบริการอิเล็กทรอนิกส์ของภาครัฐ
6. มูลค่าพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ของประเทศ (e-Commerce Value) เพิ่มขึ้นร้อยละ 4 ต่อปี อย่างต่อเนื่อง

โปรแกรมที่ 3 : e-Transaction Standard Promotion

กลุ่มเป้าหมาย

- ภาคธุรกิจ (Business)

แนวทางการดำเนินงาน

โปรแกรมห้ดังกล่าวมีกลุ่มเป้าหมายที่สำคัญ คือ ภาคธุรกิจ/เอกชน โดยจะมีการสร้างมาตรการส่งเสริมเพื่อจูงใจให้ธุรกิจบริการดิจิทัลได้มีการนำมาตรฐานที่กำหนดไปใช้งานได้จริงอย่างเป็นรูปธรรมผ่านการดำเนินงานที่สำคัญ ตั้งแต่การส่งเสริมให้เกิดการนำมาตรฐานและกฎเกณฑ์ ทั้งในส่วนที่เป็นมาตรฐานบังคับและมาตรฐานแนะนำ ไปใช้งานจริงอย่างเป็นรูปธรรม ผ่านการมีแนวปฏิบัติด้านมาตรฐานและกฎเกณฑ์การใช้งานทางเทคโนโลยีดิจิทัลที่จำเป็น การจัดทำคู่มือ/แนวทางการปฏิบัติตามมาตรฐานที่คำนึงถึงความเหมาะสมกับความพร้อมหรือขนาดของธุรกิจในแต่ละระดับ การสร้างการรับรู้และศูนย์ให้คำปรึกษาด้านกฎหมายเกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ รวมถึงสนับสนุนการทำ Regulatory Sandbox และการสร้าง Use case เพื่อเป็นเครื่องมือสำหรับการพัฒนามาตรฐานด้านธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์และเทคโนโลยีสมัยใหม่ ตลอดจนมีกระบวนการสื่อสารที่ทำให้ภาคเอกชนและประชาชนมีความเข้าใจและตระหนักรู้ในการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์อย่างน่าเชื่อถือ ตลอดจน ในกลุ่มธุรกิจบริการอิเล็กทรอนิกส์สัญชาติไทย (Digital Service Provider) ที่ได้รับรอง และ/หรือ ปฏิบัติตามมาตรฐานและกฎเกณฑ์ที่กำหนดจะผลักดันให้มีกระบวนการประชาสัมพันธ์และการสร้างเครือข่ายระหว่างผู้ที่เกี่ยวข้องตลอดห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain) นำไปสู่การเพิ่มขึ้นของจำนวนการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ที่ส่งผลต่อการขยายตัวทางธุรกิจ/บริการ

กลไกการขับเคลื่อน

- ผลักดันให้เกิด e-Transaction Data Exchange ที่เชื่อมโยงข้อมูลของธุรกิจบริการดิจิทัลที่ได้รับรองมาตรฐาน

- จัดทำคู่มือ/แนวทางการปฏิบัติตามมาตรฐานที่คำนึงถึงความเหมาะสมกับความพร้อม/ขนาดของธุรกิจในแต่ละระดับ
- สร้างการรับรู้ในกฎหมายธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ และศูนย์ให้คำปรึกษาด้านกฎหมายธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์
- ส่งเสริมให้เกิด Sandbox/Use Case แก่ธุรกิจบริการดิจิทัล

- ส่งเสริมให้ผู้พัฒนาระบบบริการฯ (Digital Service Provider) สามารถทำตามมาตรฐานที่กำหนดได้
- ส่งเสริมให้เกิดการใช้งานระบบบริการที่ได้รับรองมาตรฐาน เช่น การประชาสัมพันธ์ (PR) และ การสร้างเครือข่าย (Network) เป็นต้น

- พัฒนากำลังคน (Manpower) ด้านมาตรฐานของการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ในกลุ่ม Digital Service Provider
- มีมาตรการ/เครื่องมือเพื่อสนับสนุนให้ผู้บริโภคมีการใช้ระบบบริการฯ ที่มีมาตรฐาน เพื่อเพิ่มปริมาณการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Transaction)

OUTCOME (เป้าหมายภาพรวม)

ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้นจากการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์
ตัวชี้วัด: World Bank's Ease of Doing Business ของประเทศเพิ่มขึ้นจากอันดับที่ 2 ในปี 2563 เป็น Top20 ในปี 2565

OUTPUT (KPI รายประเด็นยุทธศาสตร์)

1. มีช่องทางการสื่อสารและให้คำปรึกษาทางด้านมาตรฐานและกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ โดยได้รับความพึงพอใจจากผู้รับบริการ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 85
2. ธุรกิจบริการดิจิทัลที่ได้รับการกำกับดูแลภายใต้พระราชบัญญัติธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2544 และที่แก้ไขเพิ่มเติม มีจำนวนการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Transaction) ของการให้บริการเพิ่มสูงขึ้น ร้อยละ 20 ในปี พ.ศ. 2565

โปรแกรมที่ 4 : e-Transaction Intelligent Center (Research | Customer | Manpower)

กลุ่มเป้าหมาย

- ประชาชน (Citizens)
- ภาคธุรกิจ (Business)
- ภาครัฐ
(Public Officer)

แนวทางการดำเนินงาน

โปรแกรมห้ตั้งกล่าวมีกลุ่มเป้าหมาย คือ กลุ่มเป้าหมายสำคัญ ทั้งหน่วยงานในภาคธุรกิจ ภาครัฐ และประชาชนทั่วไป ซึ่งจะมีการสนับสนุนการใช้ประโยชน์จากเครือข่ายทางอินเทอร์เน็ต โดยเฉพาะเทคโนโลยี 5G เพื่อให้เกิดการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ และเกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning) โดยแนวทางการดำเนินงานที่สำคัญในแต่ละกลุ่ม เช่น การสร้างความตระหนักรู้และการสร้างกำลังคน (Manpower) โดยในภาคธุรกิจจะเป็นในด้านการส่งเสริมให้เกิดมาตรฐานวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ภาครัฐจะเป็นในด้านการส่งเสริมให้เกิดมาตรฐานทักษะด้านดิจิทัลสำหรับบุคลากร และในภาคประชาชน นอกจากนี้ ยังมุ่งผลักดันให้เกิดแนวทางสำหรับการแลกเปลี่ยนบุคลากรระหว่างหน่วยงาน ทั้งภาครัฐและเอกชน รวมถึงร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการสนับสนุนให้เกิดมาตรการสิทธิประโยชน์สำหรับการดึงดูดผู้เชี่ยวชาญจากต่างประเทศ อีกด้วย ในส่วนของการสร้างความเชื่อมั่นและคุ้มครองผู้บริโภคออนไลน์ มุ่งเน้นการดำเนินงานเชิงรุกด้วยการ สร้างองค์ความรู้ (Knowledge) และความตระหนัก (Awareness) ต่อการใช้งานระบบการบริการอิเล็กทรอนิกส์ (Digital Service/Platform) ที่ได้รับรองมาตรฐาน เช่น การมีชุดข้อมูลแพลตฟอร์มที่ได้รับการรับรองตามมาตรฐานสำหรับผู้บริโภค การมีเครื่องหมายสัญลักษณ์รับรองมาตรฐานในการทำธุรกรรมออนไลน์ เป็นต้น ตลอดจนยกระดับศูนย์คุ้มครองผู้บริโภคออนไลน์เพื่อตอบโต้ภัยกับสถานการณ์ของกลโกงออนไลน์ ปัญหาภัยคุกคามในรูปแบบต่าง ๆ ปัญหาการถูกละเมิดสิทธิส่วนบุคคล อย่างเท่าทัน พร้อมทั้งมีกลไกการป้องกันและรักษาสิทธิประโยชน์ของตนเองบนโลกออนไลน์ รวมไปถึงผลักดันให้เกิดการบริหารจัดการข้อมูล (e-Transaction Data Management) ของประเทศอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ เพื่อนำไปเป็นส่วนสำคัญหนึ่งสำหรับการวิจัยเชิงนโยบายด้านธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ที่เป็นการมองภาพอนาคต (Foresight) สนับสนุนให้เกิดการแลกเปลี่ยนข้อมูลเชิงวิชาการ เพื่อการพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ และการต่อยอดในเชิงเศรษฐกิจและสังคม

กลไกการขับเคลื่อน

- สนับสนุนการใช้ประโยชน์จากเครือข่ายทางอินเทอร์เน็ต โดยเฉพาะ 5G เพื่อให้เกิดการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ และเกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning)

- ภาคประชาชน: การส่งเสริมให้เกิดมาตรฐานและกฎเกณฑ์ ในการคุ้มครองผู้บริโภคทางออนไลน์ ทั้งในส่วนของ Online Fraud Cybersecurity และ Data Protection
- ภาคธุรกิจ: การส่งเสริมให้เกิดมาตรฐานวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์
- ภาครัฐ: การส่งเสริมให้เกิดมาตรฐานทักษะด้านดิจิทัลสำหรับบุคลากรภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์

- การสนับสนุน National Services ภายใต้การมี Trust and Security ในกลุ่มการศึกษาที่เอื้อต่อการเรียนรู้และพัฒนาบุคลากรด้านธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ เช่น e-Document และ e-Meeting เป็นต้น
- การยกระดับการเชื่อมโยงระบบการคุ้มครองผู้บริโภคทางออนไลน์ ทั้งในส่วนของภาครัฐและภาคเอกชน (Cross Digital Platform)

- สร้างความรู้ และความตระหนักแก่ประชาชน ภาคธุรกิจ และภาครัฐ ในการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์อย่างรู้เท่าทัน
- จัดทำแนวทางการผลิตและพัฒนากำลังคน (Manpower) ให้เพียงพอ ตรงตามความต้องการ และเท่าทันการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี
- ส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลและการแลกเปลี่ยนความรู้ ด้านการวิจัยและพัฒนา พร้อมผลักดันให้เกิดแนวทาง ด้าน e-Transaction Data Management ของประเทศ

OUTCOME (เป้าหมายภาพรวม)

ความสำเร็จในการยกระดับความเชื่อมั่นของประชาชน ภาคธุรกิจ และหน่วยงานของรัฐ ต่อการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์

ตัวชี้วัด: ความเชื่อมั่นในการใช้งานอินเทอร์เน็ตของประชาชนเพิ่มสูงขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 4 ต่อปี (เป็นร้อยละ 85 ในปี 2565)

OUTPUT (KPI รายประเด็นยุทธศาสตร์)

- ประชาชนและภาคธุรกิจสามารถเข้าถึงการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์เพิ่มสูงขึ้น ร้อยละ 10 ต่อปี
- สัดส่วนการใช้ระบบการบริการอิเล็กทรอนิกส์ของประชาชน เอกชน และหน่วยงานภาครัฐ เพิ่มสูงขึ้นเป็นร้อยละ 80 ของการทำธุรกรรมแบบดั้งเดิม ในปี พ.ศ. 2565
- ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจ และมีความตระหนักรู้ (Digital Literacy) เพิ่มสูงขึ้นด้วยมาตรการ การสร้างความเชื่อมั่นด้านการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์
- มีศูนย์รวมข้อมูลและผลการศึกษาวิจัยเชิงนโยบายด้านธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ที่เป็นการมองภาพอนาคต (Foresight)
- มีแนวทางการดำเนินงานด้านการบริหารจัดการข้อมูลเกี่ยวกับการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Transaction Data Management) ของประเทศอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ
- กระบวนการพัฒนากำลังคนด้านธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (Workforce) อย่างเป็นรูปธรรม ที่สอดคล้องกับความต้องการของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง และเท่าทันบริบทการเปลี่ยนแปลงของโลก อย่างมีพลวัต

**กลไกการขับเคลื่อน
แผนยุทธศาสตร์เกี่ยวกับ
ธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์
สู่ความสำเร็จ**

แผนภาพเชื่อมโยงของโปรแกรมที่ใช้ผลักดันตัวชี้วัด รายประเด็นยุทธศาสตร์และนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายสูงสุด และวิสัยทัศน์ตาม (ร่าง) แผนยุทธศาสตร์เกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2564 - 2565

วิสัยทัศน์

"ประเทศไทยมีสภาพแวดล้อม (ecosystem) ที่เอื้อต่อการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ในทุกพื้นที่ ทุกเวลา ด้วยการมีความเชื่อมั่นภายใต้การมีกฎหมาย มาตรฐาน และการอำนวยความสะดวกทางหลากหลาย นำไปสู่การเป็นหัวใจสำคัญของการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคมอย่างเท่าทันการเปลี่ยนแปลง"

เป้าหมายที่ 1

ความสำเร็จในการยกระดับความเชื่อมั่นของประชาชน ภาคธุรกิจ และหน่วยงานของรัฐ ต่อการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ด้วยการมีชุดกฎหมาย มาตรฐาน และ การใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างมั่นคงปลอดภัย สามารถรองรับการใช้งาน ระบบการบริการฯ ได้อย่างเหมาะสม และเพียงพอ

ตัวชี้วัด: ความเชื่อมั่นในการใช้งานอินเทอร์เน็ตของประชาชน เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 4 ต่อปี (เป็นร้อยละ 85 ในปี 2565)

เป้าหมายที่ 2

ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น จากการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์

ตัวชี้วัด: World Bank's Ease of Doing Business ของประเทศไทย เพิ่มขึ้นจากอันดับที่ 21 ในปี 2563 เป็น Top20 ในปี 2565

หมายเหตุ ตัวชี้วัดและโปรแกรมทุกด้านมีความเชื่อมโยงกันไปสู่เป้าหมายและวิสัยทัศน์ของแผนยุทธศาสตร์ฯ อย่างบูรณาการร่วมกัน

กลไกเชิงนโยบาย

กลไกเชิงนโยบาย สามารถดำเนินการผ่านคณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (คธอ.) ที่จัดตั้งตาม พระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2562 ซึ่งมีหน้าที่ในการพิจารณาให้ความเห็นชอบแผนยุทธศาสตร์เกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ที่ สฟธอ. เสนอ และกำกับและติดตามการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ฉบับดังกล่าว เพื่อรวบรวมข้อมูลและปัญหาเกี่ยวกับการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ที่ส่งผลกระทบต่อ การดำเนินการและพัฒนาทางเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อเสนอต่อคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ โดย สฟธอ. ในฐานะหน่วยงานเลขานุการของ คธอ. จึงเป็นหน่วยงานเชื่อมโยงระหว่างผู้กำหนดนโยบายและหน่วยงานปฏิบัติที่ขับเคลื่อนผ่านการนำแผนยุทธศาสตร์ไปใช้

กลไกการสร้างควมมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์เกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ร่วมกับหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้อง

สร้างการมีส่วนร่วมของหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งในระดับของหน่วยงานที่มีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนการพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ของประเทศ และหน่วยงานระดับนโยบาย หรือนักวิชาการที่เป็นผู้พิจารณาแผนยุทธศาสตร์ในภาพรวมจากภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชนทั่วไป ตั้งแต่กระบวนการเริ่มจัดทำแผนยุทธศาสตร์ฯ เพื่อให้เกิดการระดมความคิดเห็นที่สอดคล้องกับอำนาจหน้าที่ของหน่วยปฏิบัติ และตรงกับความต้องการของภารกิจที่ต่อเป้าหมายประเทศ และการให้บริการประชาชนอย่างแท้จริง

กลไกการบูรณาการร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

เพื่อให้การแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติมีความชัดเจนและเป็นรูปธรรม จึงต้องมีการประชุมหารือร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องถึงการกำหนดรูปแบบแนวทางการขับเคลื่อนแผนงาน/โครงการ ภายใต้แผนยุทธศาสตร์เกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์อย่างบูรณาการและเชื่อมโยงผลผลิต/ผลลัพธ์ ไปสู่การบรรลุเป้าหมายสูงสุดตามที่กำหนดไว้ โดย (1) การกำหนดตัวชี้วัดร่วม (Joint KPI) ที่เป็นผลที่ คาดว่าจะได้รับในแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์ ผ่านการจัดทำแผนการบูรณาการการดำเนินงานรายยุทธศาสตร์ (ถ้ามี) เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถเกิดการบูรณาการเชื่อมโยงการทำงานร่วมกัน ทั้งในส่วนของแผนงานงบประมาณ และทรัพยากรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง อย่างเหมาะสม (2) การบูรณาการประสิทธิภาพการดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยใช้เครื่องมือการดำเนินงานผ่านประเด็นยุทธศาสตร์ ในการยกระดับผลผลิตให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดและสอดคล้องกับความต้องการของทุกภาคส่วนอย่างแท้จริง

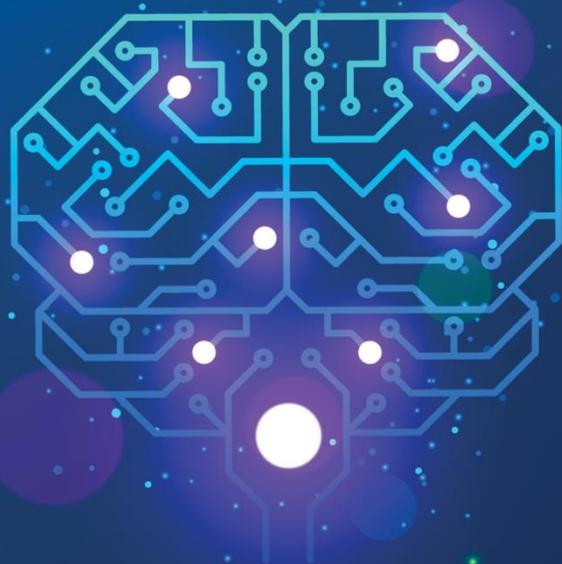

กลไกการติดตามและประเมินผลแผนงาน/โครงการ

การติดตามและประเมินผลด้วยการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาปรับใช้ตามความเหมาะสมกับบริบทของแต่ละหน่วยงาน เพื่อให้สะดวกและง่ายต่อการดำเนินการ ประกอบด้วย (1) การเชื่อมโยงข้อมูลกับระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ หรือ ระบบ eMENSRC ซึ่งเป็นระบบติดตามการดำเนินโครงการของภาครัฐภายใต้แผนยุทธศาสตร์ชาติของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และ (2) ระบบรายงานผลการประเมินส่วนราชการตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ หรือ ระบบ e-SAR ของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ นอกจากนี้ในปีงบประมาณ 2564 สพอ. มีแผนการศึกษาเพื่อให้เกิดแนวทางการติดตามประเมินผลการขับเคลื่อนการพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ของประเทศไทย โดยจะเป็นการนำร่องการเก็บรวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องผ่านกระบวนการจัดส่งเอกสารควบคู่กับการเชื่อมโยงข้อมูลจากระบบติดตามและประเมินผลในข้างต้น เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและอุปสรรคต่อการรายงานผลการดำเนินงาน และจะนำไปสู่การพัฒนาระบบการติดตามประเมินผลในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ผ่านการแสดงผลรูปแบบ Dashboard ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 เพื่ออำนวยความสะดวกกับหน่วยงานขับเคลื่อน และเป็นการสนับสนุนการติดตามและประเมินผลเชิงนโยบายของ คธอ. อย่างสม่ำเสมอ ตลอดจนการเผยแพร่ข้อมูลสถานภาพการพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์สู่สาธารณชนเพื่อใช้ในการติดตามข้อมูลและประกอบการตัดสินใจเพื่อการดำเนินธุรกิจและการดำรงชีวิตประจำวันในมิติต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

การวางแผน (Planning)

การวางแผน (Planning) : แผนการดำเนินงานต้องสามารถปรับเปลี่ยนได้จริงอย่างเป็นรูปธรรม สามารถวัดและประเมินผลได้อย่างมีประสิทธิภาพด้วยการกำหนดแผนการดำเนินงานที่สอดคล้องกับประเด็นยุทธศาสตร์ พร้อมทั้ง มีการบริหารความต่อเนื่องของการดำเนินงานและวิเคราะห์ความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดความคลาดเคลื่อนของเป้าประสงค์ที่นำไปสู่การทบทวนแผนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ ร่วมกันกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างบูรณาการ ภายใต้การกำกับดูแลและพิจารณาของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ทางอิเล็กทรอนิกส์

การควบคุม (Controlling)

การติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนงาน /โครงการที่กำหนดไว้ในแผนยุทธศาสตร์จำเป็นต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง พร้อมรายงานผลต่อคณะกรรมการยุทธศาสตร์ทางอิเล็กทรอนิกส์ พิจารณา/รับทราบ เพื่อเป็นการควบคุม การดำเนินงาน ทั้งในเชิงคุณภาพและกรอบระยะเวลาอย่างเป็นรูปธรรม ตลอดจนสามารถบริหารการเปลี่ยนแปลง (Change Management) ให้ทันต่อสถานการณ์ บริบท และความต้องการของกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เปลี่ยนแปลงไป

การจัดการองค์กร (Organizing)

การจัดการองค์กร (Organizing) : การมีกรอบการปฏิบัติงานร่วมกันที่ไม่ก่อให้เกิดความซ้ำซ้อนในการดำเนินงาน รวมทั้งมีการจัดสรรทรัพยากร (บุคลากรงบประมาณ อื่น ๆ) ที่ใช้ในการทำงานอย่างบูรณาการภายใต้การกำหนดขอบเขตหน้าที่และอำนาจที่ชัดเจน สอดคล้องกับบริบทตาม กฎหมาย กฎ และระเบียบข้อบังคับต่างๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งในระดับภาพรวมของการขับเคลื่อนการพัฒนาระบบทางอิเล็กทรอนิกส์ของประเทศ และระดับหน่วยงานต่างๆ

ปัจจัยความสำเร็จ

การประสานงาน (Coordination)

การขับเคลื่อน การพัฒนาระบบทางอิเล็กทรอนิกส์ภายใต้แผนยุทธศาสตร์ฉบับนี้ จำเป็นต้องอาศัยการดำเนินงานจากหลายภาคส่วน ทั้งหน่วยงานรัฐ เอกชน และประชาชนทั่วไป จึงควรต้องมีการประสานงานและรับฟังความคิดเห็นจาก ผู้เกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอ โดยทุกฝ่ายต้องมีส่วนร่วมในการผลักดันแผนงาน/โครงการ และมีความเข้าใจในการมอง เป้าหมายร่วมกัน เพื่อเพิ่มความมีประสิทธิภาพในการดำเนินงานและลดโอกาส/บรรเทาผลกระทบจากการ เกิดปัญหาอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้น

การสั่งการ (Commanding)

ผู้บริหารของหน่วยงานขับเคลื่อนการพัฒนาระบบทางอิเล็กทรอนิกส์ ภายใต้แผนยุทธศาสตร์ฯ ฉบับนี้ จำเป็นต้องตระหนักและให้ความสำคัญกับการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการอย่างจริงจัง ภายใต้การมีความยืดหยุ่นเพื่อให้สอดคล้องกับบริบทการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์อย่างมีพลวัต รวมถึงต้องมีการสนับสนุนการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เกิดผลการดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรมสอดคล้องกับเป้าหมายสูงสุดตามที่กำหนดไว้ อย่างมีประสิทธิภาพ

รายนามผู้มีส่วนร่วมดำเนินการจัดทำ

แผนยุทธศาสตร์เกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2564-2565

คณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์

1. นางอรรชกา สีบุญเรือง	ประธานกรรมการ
2. นางสาวสิริธิดา พนมวัน ณ อยุธยา	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านการเงิน
3. นายศีลวัต สันติวิสิฐกุล	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์
4. นายสรราช เบญจกุล	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านนิติศาสตร์
5. นายอนุชิต อนุชิตานุกุล	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านวิทยาการคอมพิวเตอร์
6. นายกนิษฐ์ สารสิน	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านวิทยาศาสตร์หรือวิศวกรรมศาสตร์
7. นางสาวช่อผกา วิริยานนท์	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านสังคมศาสตร์
8. นายเฉลิมรัฐ นาควิเชียร	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านบริหารธุรกิจ หรือ ตัวแทน Startup
9. นายยรรยง เต็งอำนวย	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศ
10. นายชัยชนะ มิตรพันธ์	กรรมการและเลขานุการ ผู้อำนวยการ สพอ.

คณะอนุกรรมการยุทธศาสตร์และการส่งเสริม

1. ปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม	ประธานอนุกรรมการ
2. นายเฉลิมรัฐ นาควิเชียร	อนุกรรมการ
3. นายศีลวัต สันติวิสิฐกุล	อนุกรรมการ
4. นายอนุชิต อนุชิตานุกุล	อนุกรรมการ
5. ผู้แทนกรมสรรพากร กระทรวงการคลัง	อนุกรรมการ
6. ผู้แทนสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	อนุกรรมการ
7. ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	อนุกรรมการ
8. ผู้แทนสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ	อนุกรรมการ
9. ผู้แทนสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน)	อนุกรรมการ
10. ผู้แทนธนาคารแห่งประเทศไทย	อนุกรรมการ
11. ผู้แทนคณะกรรมการร่วมภาคเอกชน 3 สถาบัน	อนุกรรมการ

12. ผู้แทนสภาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งประเทศไทย	อนุกรรมการ
13. ผู้แทนสมาคมผู้ประกอบการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ไทย	อนุกรรมการ
14. ผู้แทนสมาคมฟินเทคประเทศไทย	อนุกรรมการ
15. ผู้แทนสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์
(นางสาวอัจฉราพร หมุดระเด่น)	อนุกรรมการและเลขานุการ
16. ผู้แทนสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์
(นายสุจินต์ พูลบุญ)	ผู้ช่วยเลขานุการ

คณะอนุกรรมการมาตรฐานและการกำกับดูแล

1. นายยรรยง เต็งอำนวย	ประธานอนุกรรมการ
2. รองศาสตราจารย์ปรีทรรศน์ พันธุ์บรรยงก์	อนุกรรมการ
3. นายปริญญา หอมเอนก	อนุกรรมการ
4. นางสาวภรณ์ หุรวรรธนะ	อนุกรรมการ
5. นายรอม หิรัญพฤกษ์	อนุกรรมการ
6. นางสาวสุธีรา ศรีไพบูลย์	อนุกรรมการ
7. นายอนุชิต อนุชิตานุกูล	อนุกรรมการ
8. ผู้แทนกรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง	อนุกรรมการ
9. ผู้แทนกรมสรรพากร กระทรวงการคลัง	อนุกรรมการ
10. ผู้แทนกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์	อนุกรรมการ
11. ผู้แทนกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย	อนุกรรมการ
12. ผู้แทนสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
กระทรวงอุตสาหกรรม	อนุกรรมการ
13. ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกำกับ
และส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย	อนุกรรมการ
14. ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์
และตลาดหลักทรัพย์	อนุกรรมการ
15. ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง
กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ	อนุกรรมการ
16. ผู้แทนสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ	อนุกรรมการ
17. ผู้แทนธนาคารแห่งประเทศไทย	อนุกรรมการ
18. ผู้แทนสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน)	อนุกรรมการ
19. ผู้แทนสภาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งประเทศไทย	อนุกรรมการ
20. ผู้แทนสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์
(นายศุภโชค จันทระประทีน)	อนุกรรมการและเลขานุการ
21. ผู้แทนสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์
(นายสิริณัฐ ตั้งธรรมจิต)	ผู้ช่วยเลขานุการ

คณะอนุกรรมการกฎหมาย

1. นายสรารุช เบญจกุล	ประธานอนุกรรมการ
2. นายกฤษฎา บุญยสมิต	อนุกรรมการ
3. ศาสตราจารย์กำชัย จงจักรพันธ์	อนุกรรมการ
4. นางฉวีวรรณ เกียรติดุริยกุล	อนุกรรมการ
5. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ปิยะบุตร บุญอร่ามเรือง	อนุกรรมการ
6. นางพงษ์สวาท กายอรุณสุทธิ์	อนุกรรมการ
7. พลตำรวจเอกสุเทพ เดชรักษา	อนุกรรมการ
8. ผู้แทนสำนักงานปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม	อนุกรรมการ
9. ผู้แทนสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (นางสาวพลอย เจริญสม)	อนุกรรมการและเลขานุการ
10. ผู้แทนสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (นายสมประสงค์ ไทรชัยยะ)	ผู้ช่วยเลขานุการ

ที่ปรึกษาในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ฯ

1. ดร.ชัยชนะ มิตรพันธ์	ผู้อำนวยการ สพอ.
2. นายชาติชาย สุทธาเวช	รองผู้อำนวยการ สพอ.
3. นางสาวบุญศรี กุลฉันท	รองผู้อำนวยการ สพอ.
4. นาวาตรีวรวิทย์ เตชะสุภากร	ผู้เชี่ยวชาญ และรักษาการผู้ช่วยผู้อำนวยการ สพอ.
5. นายมีธรรม ฦ ระนอง	ผู้เชี่ยวชาญ และรักษาการผู้ช่วยผู้อำนวยการ สพอ.
6. ดร.ศักดิ์ เสกขุนทด	ผู้เชี่ยวชาญอาวุโส
7. ดร. เกียรติอนันต์ ล้วนแก้ว	ที่ปรึกษา

คณะผู้จัดทำแผนยุทธศาสตร์ฯ

1. นางสาวรจนา ล้ำเลิศ	ผู้อำนวยการอาวุโส
2. นายสุจินต์ พูลบุญ	เจ้าหน้าที่นโยบายและยุทธศาสตร์อาวุโส
3. นางสาวณัชชา พรหมวรรณ	เจ้าหน้าที่นโยบายและยุทธศาสตร์
4. นางสาวณัฐพัชร์ อ่องโสภาส	เจ้าหน้าที่นโยบายและยุทธศาสตร์

สนับสนุนการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ฯ

1. นางสาวอัจฉราพร หมุ่ตระเด่น	ผู้อำนวยการอาวุโส
2. นางสาวเพ็ญญา ห้อยระย้า	เจ้าหน้าที่นโยบายและยุทธศาสตร์อาวุโส
3. นายเจตริน วีระพลเทพ	เจ้าหน้าที่สำนักยุทธศาสตร์
4. นายอภิสิทธิ์ สุขแจ่ม	เจ้าหน้าที่สำนักยุทธศาสตร์
5. นายจิรายุทธ์ กุลพฤกษ์	นักออกแบบสื่อสร้างสรรค์

ETDA
สพธช
www.eta.or.th

กระทรวงดิจิทัล
เพื่อเศรษฐกิจและสังคม

**สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์
กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม**

อาคารเดอะ โนน์ ทาวเวอร์ แกรนด์ พระรามเก้า (อาคารบี) ชั้น 21
เลขที่ 33/4 ถนนพระราม 9 แขวงห้วยขวาง เขตห้วยขวาง
กรุงเทพมหานคร 10310
โทร. 0 2123 1234 โทรสาร 0 2123 1200
www.eta.or.th